

MAGYAR NÉP

KÉPES-HETILAP

Előfizetési árak:
Egész évre 150 lej, félévre 85 lej.
Egyes szám ára 4.— lej.
Külföldre egész évre 250.— lej.

Főszerkesztő: GYALLAY DOMOKOS
Felelős szerkesztő és igazgató:
Dr. SZÁSZ FERENC

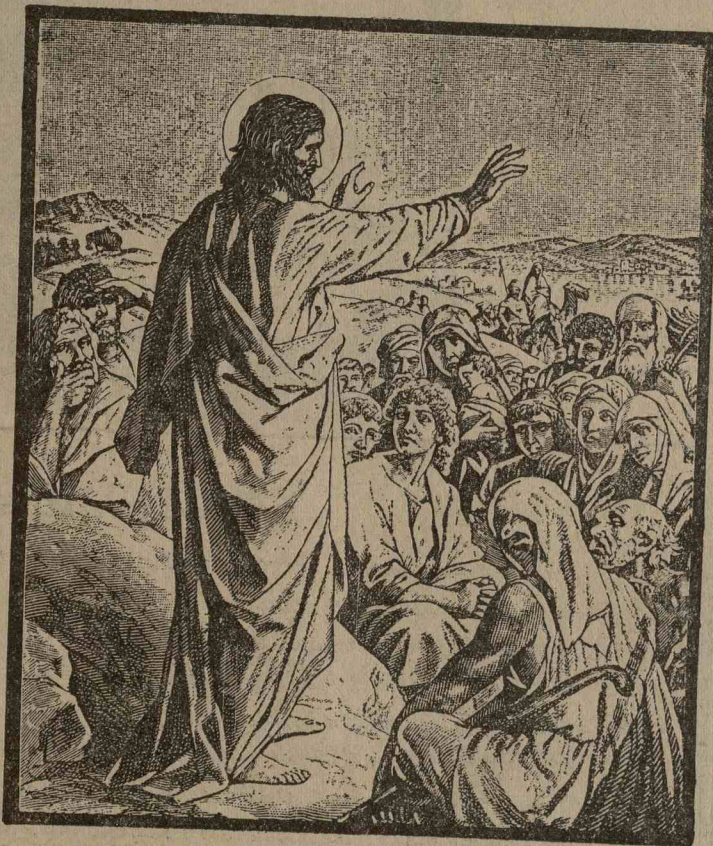
Laptulajdonos: MINERVA R.-T.
Megjelenik minden szombaton.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Cluj, Strada Baron L. Pop 5. szám.

Neki uralkodnia kell!

„Mert addig kell neki uralkodnia, mignem ellenségeit mind lábai alá veti” — hirdette a feltámadott Krisztusról a legnagyobb apostol, Pál. Mi pedig nem akarjuk, hogy ő uralkodjék mirajtunk. Ez az ellenkezés jellemzi a Krisztus ellen fordult ember magatartását. Ez jellemezte akkor is, amikor nagypénteki állásfoglalásában az egész nép Jézus ellen fordult és haragú tiltakozással kiáltozta: „Feszítsd meg, feszítsd meg!” „Nem akarjuk, hogy Ő uralkodjék mirajtunk.” Ennek a kijelentésnek birói megpecsételése volt a tömeg állásfoglalását megelőző főtanácsi ülés is, amely kimondotta a halálos ítéletet, úgy, amint Márk evangéliuma feljegyzi: „Hálálra méltónak ítélték őt mindnyájan.”

Nem akarjuk, hogy ő uralkodjék mirajtunk! Ez a tiltakozó lázadás azóta is sokszor ismétlődött az emberiség, a népek életében. A Krisztus által kívánt szeretet, békesség, jóakarát, a tisztaság és jóság isteni kötelezetése alól újból meg újból szabadulni kívánt a Sátán kísértései által elkábitott, Krisztus ellen fordult ember. Ismételten megpróbálta családi életéből, iskoláiból, közéletéből teljesen kiszorítani Krisztust, vagy ha meg is hagyta még külsőleges tiszteletben a templomokban, de tagadta azt, hogy Krisztusnak uralkodnia kell a mindennapi élet kérdéseiben, a törvények alkotásában, egyesek és népek sorsának valóságos intézésében. Nem akarjuk, hogy ő uralkodjék mirajtunk. Ez a tiltakozás harsogott a francia forradalom tomboló féktelenségében, ez a tiltakozás tombol ma is, amikor sok helyen még a süketnémákat is a Krisztus ellen fordult gyűlölet emberei Isten és a

Krisztus megtagadására biztatják és akarják megtanítani. Mit felel Isten a Krisztus ellen fordult ember tiltakozására? Isten felelete az a győzelmi Ige, amelyet az apostol hirdet: „Mert addig kell Neki uralkodnia, mignem ellenségeit mind lábai alá veti.”

A nagypéntekre az Isten felelete a húsvéti győzedelm. A nagypénteki tömeg elvakult féktelenségére Isten felelete az a bizonygatétel, amelyet Péter apostol hirdet elragadtatott bátorsággal a sokaságnak: „A názáreti Jézust, azt, akit gonosz kezeitekkel keresztjára feszítve megölelték, Isten a halál fájdalmait megoldván, feltámasztotta a halálból, mivelhogy lehetetlen volt neki attól fogva tartatnia. Minek mi mindnyájan tanubizonyságai vagyunk.” Ez az Isten felelete: „Neki uralkodnia kell.” Ti emberek hiába lázadtok fel ellene, hiába próbáljátok kiirtani a szivetekből a Krisztus után való vágyakozást, mert előbb vagy utóbb keserves, gyötörö bűnbánattal kell megismernektek, hogy Ő nélküle nem élhettek, hogy egyedül csak az Ő isteni, a halál felett győzedelmeskedő szentséges hatalma tud titeket megváltani a bűnből, megújítani és megáldani. Krisztus nél-

kül, az ő igazsága, az ő szeretete, az ő jósága nélkül pokollá válik az élet, siralomházzá a föld, céltalanná minden emberi törekvés. „Neki uralkodnia kell, mignem ellenségeit mind lábai alá veti.”

Az emberiség történelme valóban tisztán mutatja, hogy hasztalan akarta megölni a Krisztus ellen lázadt ember az igazság és szeretet királyát, mert Krisztus mindig széttörte a halál bilincseit és ellenségeit lábai alá vetette. Krisztus

tisztán, szabadon, isteni dicsőségének hófehér ruhájában jelent meg mindenkor az élet titkát megoldani kívánó ember lelke előtt és újból meg újból megmutatta, hogy valóban egyedül ő az, aki elmondhatja magáról: „En vagyok a feltámadás és az élet...”

Olyan világban élünk, amelyben hatalmas a hitetlenség, a megtévedt emberi tiltakozás: „Nem akarjuk, hogy Ő uralkodjék mirajtunk.” Sokszor úgy látjuk, hogy ennek a tiltakozásnak a szava az erősebb, hogy végül is Krisztus ügye a hitetlenség lázadásának áldozata lesz. De mégse adjuk oda szívünket a kétségbeesésnek.

Megzendülnek a husvétii harangok s ércnyelvükön hatalmasan, szárnyalóan viszik szerteszét az Isten szavát: „Neki uralkodnia kell.” És mi, az Ur evangéliumának hirdetői, az apostolok bátorságával, bizodalmaival, rendületlen hűségével tegyünk bizonyosságot Ő mellette és hirdessük az apostoli szóval: „Nincs senkiben másban idvesség, mert nem is adatott emberek között az ég alatt más név, mely által kellene néküink megtartatnunk.” Ez a husvétii igehirdetésnek szentséges feladata.

Vásárhelyi János.

Öfelsége a parlament megnyitására.

Képünkön a pillanatot mutatjuk be, amikor II. Károly király Öfelsége Mihály nagyvajda Öfelsége kíséretében a parlament megnyitására érkezik. A törvényhozó testületek megnyitása alkalmával II. Károly király Öfelsége korszakalkotó beszédet mondott. Románia külpolitikáját a rá jellemző világossággal körvonalozta és hangsúlyozta, hogy a békés külpolitika szellemében bonyolódik le Románia külkereskedelme. Öfelsége a trónbeszédben nagyfontosságú belpolitikai újításokat jelentett be. Valamennyi törvény a nemzeti munkán keresztül Románia megerősítését célozza.

Öfelsége beszédét a parlament tagjai nagy figyelemmel állva hallgatták végig és általános helyesléssel fogadták. A trónbeszéd elhangzása után a parlament II. Károly király Öfelségét és Mihály nagyvajda Öfelségét lelkesen ünnepelte.

Örségváltás.

Aranyosgyéresen nevezetes ünnepség zajlott le közelebről. Bartha Lajos református pap ötvenéves szolgálat után nyugalomba vonult. Ebből az ötven évből negyvenhetet az aranyosgyéresi hívek körében töltött a legeredményesebb munkálkodásban. Ennek gyümölcse egyebek közt a négytanerős, mintaszerű hitvallásos iskola, amelyet Bartha Lajos szívós kitartással fejlesztett naggyá a legnehezebb viszonyok közt. De Bartha Lajos, a hasznos világi munkából is nagy részt vállalt magára. Papsága alatt Aranyosgyéres 1200 lelkes faluból 6000 lélekszámú várossá fejlődött. Bartha Lajos derekasán kivette részét azoknak a vállalatoknak az alapításából és helyes irányításából, amelyek a fejlődést előidéztek. Munkásságát általános magyar ügyekben is lelkesen áldozta a köz szolgálatára, véleménynyilvánításával, szervező és megtartó tevékenységével a magyarság leghasznosabb emberei közé tartozott. Örshelyét most másnak engedte át, de csorbitatlan életerejével, örökké fiatalos kedélyével bizonyosan megtalálja a további hasznos munkálkodás területeit.

A háború megszűnt, a dicsőség örökre fennmarad.

Százhat napi hősiesség után az orosz-finn háború befejezést nyert. Március 12-én Moszkvában aláírták a finn-orosz békét. A több mint három hónapig tartó háború a vitészség és hősiesség legszebb babérváza. A maroknyi finn nép vértanu hősiességére. Az északi legendák népe példát mutatott a világnak, hogyan kell megvédenie egy kis népnek a szabadságát. Az egész emberiség visszafojtott lélegzettel leste Dávid és Góliát harcát s talán egyetlen nép sem volt, amely ne kísértet volna féltő aggodással a finn nép szabadságharcát. Kétségtelen, hogy súlyosak a békeszerződés pontjai, de amint Tanner, finn külügyminiszter bejelentette, súlyos áldozatok árán is sikerült a finn népnek megőriznie továbbra is függetlenségét.

Kiderült, hogy a kicsiny finn nép szörnyű harcát egyedül vívta meg. Alig kapott valami segítséget. Anglia és Franciaország, midőn már a Mannerheim-vonal át volt törve, akkor ígért egy segítő hadsereget, de Svédország és Norvégia szigorú semlegeségükre hivatkozással nem voltak hajlandók átengedni a szövetségesek hadseregét. A finn népnek tehát nem volt más választása, mint békét kötni az oroszokkal. Sokan mondják, hogy mindjárt a háború megkezdése előtt el kellett volna fogadni az orosz feltételeket. Ezeknek csak annyiban van igazuk, hogy az oroszok által először felkínált feltételek nem voltak olyan súlyosak, mint a békeszerződésben megállapított feltételek. De a finn nép is azt az elvet vallotta, hogy amelyik nép önként hagyja megcsorbítani a szabadságát és függetlenségét, az nem érdemli meg, hogy szabad és független legyen. Finnország jövőjére a százhat napos háború eredménye talán sokkal fontosabb lesz, mintha háború nélkül vetették volna alá magukat az oroszok által diktált feltételeknek. Még az ellenségnek is meg kell hajtania a fejét a finn nép vitészi és hősi magatartása előtt. Bizonyára Finnország szabadságának a jövője biztosabb a hősi küzdelem után, mintha mindjárt az első feltételeket fogadták volna el.

A finn hősi legenda tehát véget ért és most Finnország újjáépítése kezdődik el. A békeszerződés első pontja a hadműveletek megszüntetéséről szól. A második cikkely szerint Szovjetországhoz csatolódik az egész karéliei földszoros Viipuri várossal együtt, a viborgi öböl és szigetek, a Ladoga tó nyugati és északi partja, a Finn öböl több szigete, a Merikajevirtől keletre fekvő terület, Kuolajervi város

és a Halász-félsziget egy része. A harmadik cikkely szerint a jövőben a két ország nem támadja meg egymást és nem köt olyan szövetséget, amely a másik ellen irányul. A negyedik cikkely kimondja, hogy Finnország nyolcmillió finn márkát hármasévi bérbeadja Oroszországnak Hangő-félszigetét s a környező tengeri területet. Itt Oroszország katonai és tengeri támaszpontokat létesíthet, ahonnan elháríthatja a Finn-öböl elleni támadásokat. Oroszországnak itt joga van szárazföldi és légi haderőt is fenntartani. Az ötödik cikkely szerint Oroszország visszavonja csapatait Petsamó vidékéről és Finnország kötelezi magát, hogy az Északi Jeges-tenger vizein nem tart hadihajókat és más felfegyverzett hajókat, csak kisebb partvédő bárkákat. Nem állít fel ezen a vidéken katonai kikötőket, amelyek tengerészeti támaszpontul szolgálhatnak. Egyik leg-súlyosabb feltétele a békeszerződésnek a hatodik cikkely, amely szerint Szovjetországnak és polgárai szabad átmeneti joggal rendelkeznek Petsamó környékén Norvégiáig és vissza. Petsamó vidékén keresztül Oroszországból Norvégiába, valamint Norvégiából Oroszországba szállított áruk a vámellenőrzés alól mentesek s az ezen a vidéken átutazó orosz állampolgárok szabad átmenetre jogosultak a szovjet hatóságok által kiállított utlevelük alapján, sőt szovjet polgári repülőgépeknek joguk van arra is, hogy légi közlekedést tartsanak fenn Oroszország és Norvégia között. A hetedik cikkelyben a finn kormány biztosítja az áruszállítást Szovjetországnak és Svédország között a legrövidebb vasútvonalon. A nyolcadik cikkely kimondja, hogy a két ország újból felveszi a gazdasági összeköttetést s új kereskedelmi szerződést kötnek. A kilencedik és utolsó cikkely szerint az okmányok kicserélése tíz napon belül Moszkvában fog megtörténni.

Március 15 és április 10 között történik meg az átengedett területek átadása. Eddigi értesüléseink szerint a finn nép az új békeszerződést, bár az rendkívül súlyos, nyugalommal fogadta és minden valószínűség szerint a legrövidebb időn belül megkezdődik Finnország újjáépítésének nagy és nehéz munkája. A világ legaránytalanabb harca véget ért s a finn nép megmutatta a világnak, hogy a kis népeknek hogyan kell harcolniuk szabadságukért. A százhatnapos harcot a világtörténelem lapjaira aranybetűkkel fogják beírni.

Minden magyar jegyezze meg, hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

Minerva Biztosító Részvénytársaság!

Tehát magyar kötelesség biztosítását ide átadni!

Külföld

Anglia háborus céljai. Chamberlain angol miniszterelnök egy képviselőhöz intézett levélben kifejtette Anglia háborus céljait. Első feltételként Csehszlovákia és Lengyelország függetlenségének visszaállítását jelölte meg. Ezek mellett Anglia bizonyosságot kíván arra nézve, hogy az eljövendő béke biztosítékait és az azal járó kötelezettségeket mindenki tiszteletben fogja tartani.

Közeledés Olaszország és Szovjet-országgal között. Hir szerint Olaszország és Szovjetország között rövidesen meg fognak indulni a gazdasági tárgyalások. Az olasz—oroszigazdasági kapcsolatok kiépítésében a főérdem Ribbentrop német külügyminiszteré, aki olaszországi látogatása alkalmával előkészítette a közeledést.

Molotov születésnapja. Molotov külügyi népbiztos közelebbről töltötte be 50-ik életévét. Ebből az al-

kalomból Oroszországban nagy ünnepeket rendeztek. Molotov külügyi népbiztos születésnapját Németországban is megünnepelték.

Amerika nem tesz javaslatot a háboru megszüntetésére! Hull, amerikai külügyminiszter kijelentette, hogy az Amerikai Egyesült Államok jelenleg nem foglalkozik semmiféle békekezdeményezéssel. Az amerikai külügyminiszter hangsúlyozta, hogy az európai háborúval kapcsolatosan a törvényhozás egyetlen tagjával sem folytatott tárgyalásokat.

Elesett a svéd önkéntesek parancsnoka. Egy svéd ezredes, a Finnországban küzdő svéd önkéntesek parancsnoka a harctéren hősi halált halt. Holttestét Stockholmba szállították és nagy részvét mellett temették el. Temetésén a svéd király unokája mondott gyászbeszédet.

Anglia szabadon engedte a lefoglalt szénszállító hajókat. Lapunk előző számában közöltük, hogy Anglia és Olaszország között tengeri hajók lefoglalása következtében éles ellentét keletkezett. Az olasz szénszállító hajókat hosszas tárgyalás után az

angolok szabadon engedték. Ezzel szemben Olaszország kötelezte magát, hogy Németországból több szenet nem szállít tengeren.

Magyarország békepolitikát folytat! Gróf Csáky István, Magyarország külügyminisztere választókerületében beszámoló beszédet mondott. A magyar külügyminiszter beszédében hangoztatta, hogy a magyar kormány munkatervének és tevékenységének legfontosabb pontja, hogy a békét fenntartsa. A magyar külügyminiszter kijelentette, hogy Magyarország méltán lehet büszke arra, hogy az utóbbi, nagyon súlyos időkben fenn tudta tartani a békét.

Ostromállapot Hollandiában. Hollandiában a kémkedési esetek nagyon elszaporodtak. A kormány mindent megtesz, hogy hirszerző szolgálattal és a rendőrség segítségével megfékezzék a kémkedéseket. Egész Hollandia területén bevezetik az ostromállapotot.

Kárpátalja népi zászlót kap. A kárpát-orszig népi zászló ügyében a kárpátaljai kormánybiztosságon ülést tartottak. Az ülésen úgy határoztak, hogy a magyar belügyminiszternek a kárpát-orszig néphez legközelebb álló kék-piros színű lobogót fogják jóváhagyás céljából ajánlani.

Megszűnik a különböző árucikkek ára közötti aránytalanság!

Évekkel ezelőtt egy pár csizma és egy mázsa búza áranak szembeállításával igyekeztünk az árak egymáshoz való viszonyát szemléltetővé tenni. Sajnos, az aránytalanság néhány év óta méginkább eltolódott a gazdák kárára, mert a drágulási folyamat, amely az európai háború következtében jelentkezett a piacon, elsősorban az ipari cikkek megdrágulásában nyilvánult meg. A mezőgazdasági termények, különösen pedig a legnagyobb mennyiségben értékesítésre kerülő gabonafélék, nem drágultak abban a mértékben, mint az ipari cikkek. Ez természetesen mezőgazdasági jellegű államban, mint amilyen Románia is, rendkívül súlyosan érinti a lakosság széles rétegeit.

Gondoljunk csak arra, hogy milyen arányban drágult egy esztendő alatt a búza és a vasárul!

Bizony, ma sokkal nehezebben tudja a gazda megvenni az ásót, kapát és a más, vasból készült gazdasági felszerelést, mint tavaly ilyenkor. Hiszen a gabona ára is drágult valamit, azonban az ipari cikkek ára sokkal nagyobb arányban emelkedett. Ennek egyik oka,

hogy az ipari cikkek egy részét külföldről kell beszerezni. Kétségtelen dolog, hogy beavatkozás nélkül a mezőgazdasági termékek és az ipari cikkek ára egymáshoz viszonyítva a jövőben még aránytalanabb forma felé haladna. Ezért tehát örömmel kell megállapítanunk, hogy a parlament ünnepélyes megnyitása alkalmával Károly király Őfelsége foglalkozott ezzel a kérdéssel s kijelentette, hogy a parlament legfontosabb munkái közé fog tartozni a mezőgazdasági termékek és iparcikkek áranak összehangolása. A királyi szó elkötelezi a törvényhozókat, hogy ezzel a kérdéssel komolyan foglalkozzanak és oldják meg a kérdést.

Megállapíthatjuk, hogy valóban rég szerepelt olyan fontos terv, a parlament munkarendjén, mint ez a kérdés. A falusi nép az általános drágaság következtében mind nehezebben él. Csakis a piaci árak gyökeres szabályozása menti meg attól, hogy gazdasági mérlege ne boruljon fel. Bizzunk abban, hogy a királyi szó jelentőségét a parlament tagjai teljesen átértették és a nagyszabású kérdés rövidesen megoldást fog nyerni.

HIREK

Olvasóinknak, munkatársainknak és lapunk minden barátjának kellemes húsvéti ünnepeket kívánunk.

Márciusi hóviharak. Máricus hónap második hetében Románia több vidékén hatalmas hóviharak voltak. A viharok különösen a Regát vasuti közlekedésében okoztak nagyobb zavarokat. Erdély északnyugati részében is voltak kisebb zavarok a közlekedésben.

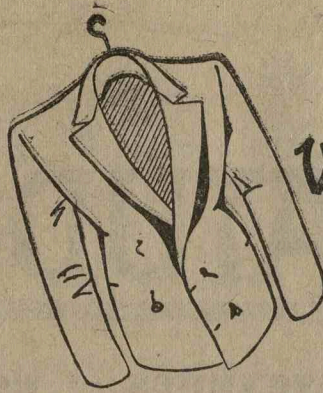
Őfensége Mihály nagyvajda meglátogatta a vacarestii fogházat. Őfensége Mihály nagyvajda magasrangú udvari és katonai méltóságok, továbbá diáktársainak kíséretében meglátogatta a vacarestii fogházat. A magas látogató nagy érdeklődéssel járta végig a fogház összes osztályait és részletesen érdeklődött a foglyok helyzete iránt.

A rekvirálási bonokat a nemzetvédelmi alap javára lehet ajándékozni. A hadseregfelszerelésügyi miniszter közleményt bocsájtott ki, amely szerint a rekvirálási bonokat vagy a rekvirált javak utáni bérösszeget a nemzetvédelmi alap javára lehet ajándékozni. A rekvirálási bonokat a következő címre kell küldeni. Miniszterul Inzestrarei (Cabinet).

Estély a moszkvai román követségben. Davidescu, Románia moszkvai követe vacsorát adott. A vacsorán résztvettek az orosz külügyi népbiztosság vezetői, a japán és német nagykövetek, továbbá Irán, Dánia, Magyarország, Lettország, Olaszország, Norvégia, Belgium, Esztország és Görögország külügyi képviselőinek vezetői.

Új magyar találmány. Egy magyar műegyetemi tanár évek óta foglalkozik a robbanó motorok tökéletesítésén. Sikertült most olyan mintát előállítania, amely a jelenlegi robbanó motorok üzemanyagának ugyanazon munka elvégzése alkalmával csak ötödrészét fogyasztja el.

Halálos szerencsétlenség történt az erdőben. Csató Ferenc, csikdelnei legény a Szalonka nevű erdő részbe

Viselni így is lehet

de hiányzik róla valami lényeges (a gomb).

Igy hiányzik a kávéból is valami lényeges, ha nem tettünk hozzá Franck-kávépótlékot.

fáért ment. A hegyoldalra fát vágtak és a munkások farönköket görgettek le. Egy farönk elütötte Csató Ferencet. Súlyos sebesüléseket szenvedett és hazaszállítás közben meghalt.

Palesztinai önkéntesek érkeztek a nyugati frontra. A nyugati frontra megérkezett az első önkéntesekből álló palesztinai hadosztály. A hadosztályban palesztinai arabok és zsidók vannak.

Elítélték Auschnitot, Max Auschnitot hatévi fegyházra, 10 ezer lej pénzbüntetésre és a Resica vállalatnak járó 350 millió lej kártérítés megfizetésére ítélték. Auschnit az ítéletet megfélebbezte.

Nemzetközi vásár Budapesten. A budapesti nemzetközi vásárt április 26-tól május 6-ig terjedő időben fogják megrendezni, a városligeti iparcarnokban és az iparcarnokot környező területen.

Missziós napok. Igen jól sikerült missziót tartott P. Lukács Mansvét ferences atya Szentdemeteren. Ellenére a nagy hideg időnek. A hívek mindennap megtöltötték a 800 éves templomukat. Az átlag 800 lelket számláló egyházközségben volt 462 szentgyónás, 1111 szentáldozás, — jóllehet sokan vannak távol vagy szolgálni — munkára, vagy bevonulva katonának. Ez uton is az egyházközség hálás köszönetét nyilvánítja a főtisztelendő Páternek a lelkek ügyében végzett fáradozásaiért.

Munkában az ir forradalmárok. Ir forradalmárok Északirországban sorozatos robbantásokat követtek el. A robbantások következtében tüzek keletkeztek.

RÖVID HIREK

Nem bélyegzik le a bankjegyeket. Felelőtlen, rémhírterjesztők szerint küszöbön áll a bankjegyek lebélyegzése. Ezzel kapcsolatban a pénzügyminisztérium hivatalosan közölte, hogy a Nemzeti Bank által kibocsájtott bankjegyeket nem fogják lebélyegezni.

Népies divatbemutató Târgu-Muresen. A kolozsvári „Pitvar” szövetkezet népies divatbemutatót rendezett Marosvásárhelyen. A bemutatón megjelent gróf Bethlen Lászlóné és gróf Bethlen László, a szövetkezeti központ vezetője.

Nagy bányaszerencsétlenség történt Csilében. Egy csilei szénbányában robbanás történt. A robbanás következtében 294 ember meghalt.

Petróleum után kutatnak Palesztinában. Palesztinában egy kutatótársaság kőolaj telepek feltáráására kapott engedélyt. Szakértők megállapítása szerint Palesztinában ugyanis, a legnagyobb valószínűség szerint dus petróleumtelepek vannak.

Pozsonyban kiöntött a Duna. Pozsonyban a Duna kiöntött és egy mélyenfekvő városnegyed viz alá került. A Duna magyarországi szakaszain megindult a jégzajlás.

Veszedelemes takarmányellenőrzés. Birta Alajos, csikkarcfalvi, székely gazda a takarmányt nézte meg csüre padlásán. Lefele jövet a létrán megcsúszott leesett és meghalt.

Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epehajtó a Dr. Földes-féle „Solvo” pirula. Székrekedés, bélrenyheség, rossz emésztés, gyomorrontás, felfúvódás, gyomor- és bélfájdalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 25 Lei. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogériában kapható.

GAZDASÁGTUDOMÁNY

Gyógynövénygyűjtés — pénzgyűjtés.

Évek óta számos cikk jelent meg a Magyar Népből Bodor Kálmán szakavatott tollából, amelyek a különböző vadontermő gyógynövényeket ismertették, azok gyűjtési, szárítási módjára tanították meg az olvasót. Az egyházak megértő támogatásával az Erdélyi Gazdasági Egylet kiadásában megjelent a *Gyógynövények gyűjtése és értékesítése* című füzet. Mikor a gyógynövénygyűjtés megszervezésére és értékesítésére a Gazdasági Egyletben megalakult a Gyógynövény-szakosztály, első feladata volt ezt a minden tudnivalót felölelő értékes tankönyvet eljuttatni minden papnak, tanítónak, gazdaköri vezetőnek. Ezenkívül az értékesítés biztosításával, az árak közlésével, szóbeli rábeszéléssel igyekeztünk az első év gyűjtési eredményét biztosítani.

Sajnos, ezideig kevesen értették meg az ügy fontosságát. Továbbra is pusztulni engedték, sárba tapostuk, a szél gondjaira bíztuk azt a sok értéket, amit ha összegyűjtöttünk volna, sok szegény embernek juttathattunk volna megélhetést, vagy legalább is nagy segítséget jelentő mellékjövedelmet.

Az első év gyűjtési eredménye nem felel meg a várakozásnak.

A holtmarosi, csekelaki, küküllővári, bádoki, kendilónai, esztényi iskolák és néhány magános gyűjtő összesen alig 3000 lej értékű gyógynövényt gyűjtött össze. Ezreket is alig juttathattunk azoknak, akiknek százazreket szerettünk volna és tudtunk volna juttatni.

Ugy látszik, nagyon sok csalódás érte az embereket ezen a téren s nem hitték el nekünk első szóra, hogy a gyógynövény-gyűjtés hasznos foglalkozás is lehet.

Hogy a Gyógynövény-szakosztály mégis ki tudott pár százezer lej eredményt mutatni, az annak köszönhető, hogy a Bodor Kálmán évek óta szervezett gyűjtői az idén is dolgoztak, Sülelmeden és környékén több mint 100 ezer lej értékű gyógynövény gyűlt össze; lelkes és megértő munkatársra akadtunk özv. Faragó Andrásnéban, aki egymaga 150 ezer lej értékű székfűvirágot gyűjtetett össze és végül én, mint a szakosztály elnöke, kötelességemnek éreztem kipróbálni, hogy tényleg hasznot hajtó fog-

lalkozás-e az, amit mi hirdetünk. Az első év eredménye erre megnyugtató volt, Doboka község határában közel 50 ezer lej értékű gyógynövényt sikerült összegyűjtetni s ezáltal olyan emberek is keresethez jutottak, akik legjobban rászorultak. Sok szegény asszony borjut, bárányokat vásárolt a tavaszi hérics árából.

Tavaszi

hérics.

A papnak, tanítónak, birtokosnak kötelessége a falu népének minden ügyes-bajos dolgával törődni, tanácsot kell adni a gazdasági ügyekben, meg kell figyelnie, hogy miből élnek az emberek és a megélhetés lehetőségeit elő kell mozdítani új munkalehetőségek keresésével. Ezt az áldásteljes munkát mind többen és többen vállalják. De csak félig teljesíti kötelességét az, aki nyugodt lélekkel megy el a bodzafa mellett és a héricstől sárgálló legelőn és semmit sem tesz ezek összegyűjtésére, holott tudja, hogy egy kis felvilágosító, szervező munkával 10—20 ezer lej keresethez juttathatja azokat, akik eddig gyengességüknél vagy koruknál fogva erre képtelenek voltak.

Mi az a munka, amit mi a papoktól, tanítóktól, birtokosoktól, gazdaköri vezetőktől a gyógynövénygyűjtés ügyében a múltban reméltünk és a jövőre kérünk? Elsősorban is, hogy vegyék elé a Bodor-féle füzetet, melynek legközelebb a második kiadását is megkaphatják, (amely sok, az első kiadásból kimaradt és azóta nagy fontosságra emelkedett gyógy-

növény leírását tartalmazza). Gazdaköri gyűléseken, vasárnapi iskolákban, nő- és leányszövetségi összejöveteleken a füzet alapján tartanak ismertető előadásokat, vegyék számba, hogy a község határában milyen gyógynövények találhatók s ezek gyűjtési, szárítási módját külön is tanulmányozzák. A tanítók és tanítónők tanítsák a hasznos növényeket, szombat délutáni kirándulásaikon vezessék be a gyerekeket a gyűjtésbe. Így egész gyűjtő gárdát nevelhetnek, akik az iskolából kikerülve is folytathatják a munkát. Céljainkat csak úgy fogjuk elérni, ha minden faluban akad 1—2 ember, aki a gyűjtés vezetését, átvételt vállalja. Gazdatársaim, pap és tanító urak, ne idegenkedjenek ettől a munkától. Nem ördögösség a gyógynövény-szárítás! A különböző növényekkel való pepecselés egyenesen kellemes foglalkozás. Magam is az idén foglalkoztam vele s közel 50 kg. árut sikerült megszáritatnom és száritanom minden különösebb berendezés nélkül s egy kiló áru sem kifogásoltatott.

Sok növény szárítását nyugodtan bizhatjuk a gyűjtőkre, így a tavaszi hérics, hárs árnyas padláson, egyszer-kétszer megforgatva, jól szárad; bodza, kőkény a cserepes gabonás, vagy iskola padláson kiterítve szárítható; kivált első évben jó, ha a gyűjtést vezető szárítja az árvacsalán, ökörfarkkoró virágot. Ez azonnal szárítandó tűzhely felett, jobb tehát, ha ezt magunk végezzük. Fő az, hogy mindenben betartsuk a könyvünkben előirt szabályokat. Aki egyszer belekezd ebbe a szervező, felvilágosító munkába, egész bizonyos, hogy jövőre is folytatni fogja azt; én például úgy érezném, hogy elárulom a falum népét, akiken bár módomban volna, de nem akarok segíteni.

A gyógynövény-gyűjtés a gyűjtőkön kívül a gyűjtés vezetőnek is jövedelmet hozó foglalkozás, természetes, hogy ő is meg kell, hogy kapja fáradozása ellenértékét. Vajjon melyik papnak, tanítónak, avagy gazdának is nem fog jól pár ezer lej mellékjövedelem?

A közjavára is gyümölesöztetni lehet a gyógynövény-gyűjtési munkát. Általános a panasz, hogy tagdíjakat, egyházi adókat mily nehezen fizetnek az emberek. Ha 30 lej egyházi adó helyett 2 kgr. száritott bodzát kérne a lelkész ur, könnyebb lenne az egyháztagnak is s az egyház is dupla jövedelemhez jutna. A nő- és leányszövetségi tagok egy-két napi gyűjtő munkájukat adhatnák a szövetségnek; pl. közösen összegyűjthetnek 1—2 mázsa bodzát. Könnyű szerrel jelentős alapot létesíthetnének s az így szerzett pénzzel olyan dolgokat valósíthatnának meg, amire eddig gondolni sem mertek.

Fontos kérdés az értékesítés. A mult évben, hogy mindenki biztosra dolgozhasson, előre lekötöttük az árut. Vevőnköt több mint 3 millió lej értékű áru átvételére köteleztük; balga reménykedéssel pl. 2 va-

gon bodzát kötöttünk le 600 ezer lej értékben, s végeredményben 10 mázsa gyült be.

A mostani háborus viszonyokkal az árak minden téren emelkednek; így a gyógynövények iránt is fokozottabb érdeklődés mutatkozik, úgy, hogy a tavalyi árak dupláját is elérhetjük.

A mostani viszonyok mellett előre semmi árut nem helyes lekötni, így gyógynövényt sem. Egy tőkeerős vállalat az egész 1940. évi gyógynövény üzletet pénzeli. — Megállapodásunk az, hogy minden gyűjtő, ahogy az áruja kész, azonnal kap egy bizonyos beváltási árat; a begyűlt gyógynövények értékesítése a legmegfelelőbb időben a szakosztály ellenőrzése mellett történik s az értékesítésnél elért haszon megfelelő arányban oszlik meg a pénzelő vállalat és gyűjtők között, így a begyűlt áruért mindenki a legmagasabb árat fogja kapni.

A tapasztalat az, hogy a gyűjtés sikere csak úgy biztosítható, hogy ha a gyűjtők azonnal készpénzt kapnak. A gyermekek felhívására nem szívesen dolgoznak, ép ezért adott esetben módunkban lesz előleget is folyósítani gyűjtőinknek.

Minden megyébe egy körzetvezetőt fogunk állítani, aki mintegy közvetítő szerv működik a szakosztály és gyűjtők között, tájékoztatja a gyűjtőket a szükségleteiről, árakról, a szakosztályt a gyűjtési eredményről, előleg igénylésekről. Végezetül a tavaszi héricsről akarok pár szót írni.

A hérics (román vidéken bulbues néven ismert) nagy, sárga virágu, kaporhoz hasonló levélzetű, 25—30 cm.-re megnövő növény. áprilisban nagy tömegekben lepi el a legelőket. Az egész növény tőből levágva gyűjtendő, elég, ha a begyűlt mennyiség 20 százaléka virágos. Gyűjtése rendkívül szapora, egy gyűjtő tavaly is megkereshetett napi 40—50 lejt. Szárítása nagyon egyszerű, árnyékban, padláson könnyen szárad. Dobokán 40 mázsa száritott árut hordott össze a falu apraja-nagyja. Ahol sok van, nagyon érdemes vele foglalkozni. Annál is inkább, mert ez az aránylag könnyű, jól jövedelmező munka, valósággal beleviszi az embereket a gyűjtésbe, felkelti az érdeklődésüket a többi gyűjtendő növények iránt is. Külön is kérek mindenkit, akinek a határában van hérics és azt gyűjteni akarja, hogy ezt tudassa Gidófalvy István, Dăbăca, jud. Cluj, p. u. Rascruci, címre, hogy a részletes utasításokat is megadhassuk.

Tapasztalatunk, hogy a gyűjtési kedv a gyerekekben, felnőttekben egyaránt nagy, csak megszerző, felvilágosító munkával helyes irányba kell azt terelni.

Ha minden megyében bár 10—20 vezetésre alkalmas ember akadna, aki átérzve az ügy fontosságát, munkatársunkká lenne, sok millió értéket tudnánk már ez évben is megmenteni a pusztulástól.

Gidófalvy István,

Tervezet a vasárnapi munkaszünet felfüggesztésére.

A földművelésügyi minisztériumban tervezettel foglalkoznak, hogy a késői kitavasodásra való tekintettel a mezőgazdaságban felfüggesztik a vasárnapi munkaszünetet.

Fontos értekezlet volt a szövetkezeti központban.

Az országos szövetkezeti központ bukaresti székházában a vidéki vezetők bevonásával fontos értekezletet tartottak. A szövetkezeti Központ vezetősége utasításokkal látta el a vidéki szövetkezetek vezetőit, hogy tavasszal hogyan lássák el a gazdákat vetőmaggal.

Ötezer kitűnő tenyészállat lesz a budapesti mezőgazdasági kiállításon.

Amint közöltük már, a március 30-án megnyíló budapesti mezőgazdasági kiállítás tenyészállat csoportjába a bejelentési határidőig az utolsó évekhez hasonló nagy számban jelentettek be tenyészállatokat. Mivel a jó minőségű tenyészállatok iránt megfelelő kereslet van, a kiállítás rendezősége úgy határozott, hogy a kiállítás összes férőhelyeit igénybe veszi az ideai tenyészállatvásár alkalmából. Előreláthatóan a bemutatandó tenyészállatok nagy részét a kiállításon értékesíteni lehet majd, annál is inkább, mert az előzetes szigorú és szakszerű minőségi ellenőrzés következtében csupán olyan nagyobb tenyészértékű állatokat hoznak fel a kiállításra, amelyekre az állattenyésztés továbbfejlesztésében nagy szerep vár és irántuk a kevésbé fejlett állattenyésztésű vidékekről is megfelelő érdeklődés mutatkozik. Az utóbbi években már nemcsak a tenyésztők céltudatos fejlesztésére törekvő magántenyésztők vásárolnak szívesen a budapesti kiállításon eladásra kerülő kiváló tenyészállatanyagból. A köztenyésztés számára a múlt esztendőben történt vásárlások az egész forgalomnak már több, mint kétharmadára rugtak, jeléül annak, hogy az érdekelt kistenyésztők is mind jobban rájönnek arra, hogy a budapesti kiállítással kapcsolatban

nyújtott különféle hitel-, ár- és szállítási kedvezmények mellett itt viszonylag olcsóbban szerezhető be a megbízhatóan jó minőségű és tenyészértékű állatok.

A száj- és körömfájás következtében szükségessé vált erősebb mérvű mustrálások folytán és a visszacsatolt felvidéki, valamint kárpátaljai területek nagyobb számú apaállat-szükséglete miatt a kiállításon előreláthatóan élénk keresletre lehet majd számítani a megfelelő áru állatok iránt.

A bejelentésekből és a minőségi felülvizsgálatok eredményéből máris örömmel állapítható meg, hogy az ideai kiállításon az előző évekhez hasonló kiváló minőségű tenyészállatok fognak szerepelni, bizonyosságául annak, hogy a tervszerűen irányított tenyésztő munka évről-évre szép és jó eredmények elérését teszi lehetővé, amire méltán büszkék lehetnek nemcsak e munka részesei, hanem az egész ország is. A tarkamarhák csoportjában a rendezőbizottság a régi érdemes tenyészetek mellett helyet kíván biztosítani az újabban előretörő tenyészetek és a szép eredményeket felmutató népies körzetek számára is. A felszabadult Felvidékről ez alkalommal már több, jó tenyészanyaggal rendelkező gazda vesz részt a kiállításon.

A kedvezőtlen időjárási viszonyok és a közlekedési nehézségek miatt a bejelentett tenyészállatok minőségi felülvizsgálata még folyik, ezért a végleges létszám nem volt még megállapítható, az azonban máris biztos, hogy állatfajonként a múlt évi kereteknek megfelelően az összes férőhelyek meg lesznek töltve. Így lovakból kb. 200, tarka szarvasmarhákból minegy 800, magyar alföldi marhából száznál több, mangalica sertésből 1000—1300, hussertésből 4—500, juhból kb. 700 lesz kiállítva, ezenkívül közel ezer baromfi és házinyul, valamint többszáz fajtisza kutya fog szerepelni a kiállításon.

Színészek lettek egy halászfalu lakói. Erről közöl rendkívül érdekes, képekkel illusztrált cikket a *Déliab* szíuházi hetilap legújabb száma.

A cukorrépa új ára.

Közöltük lapunkban, hogy hetek óta tárgyalások folynak a cukorgyárak és a cukorrépa termelők között a cukorrépa átvételi árának újból való megállapítása tárgyában. A hosszú idő óta folyó tárgyalások eredményre vezettek és csupán az állami jóváhagyás hiányzott az új ár érvénybe való lépéséhez. Most ez is megtörtént. A földművelésügyi miniszter az összes érdekek figyelembevételével 1940-re a cukorrépa átvételi árát mázsánként 104 lejben állapította meg. Egy vagon cukorrépaért tehát a gazdák 10 ezer négyszáz lejt fognak kapni.

Megállapították a bőrök új árát.

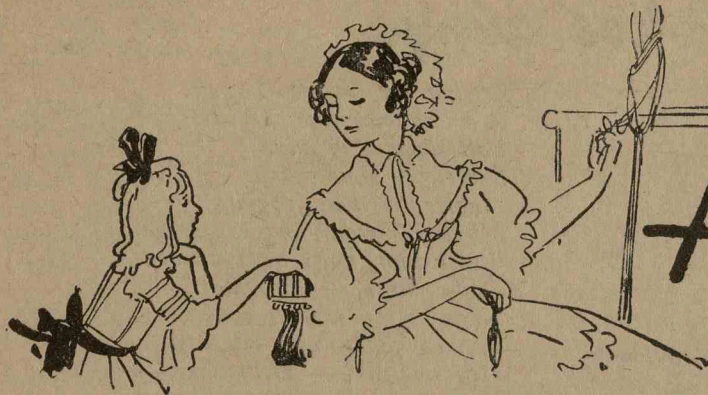
A nyersbőrök új átvételi árát a nemzetgazdasági minisztérium rendeletileg állapította meg. Az új árak a következők: Pirostarka szarvasmarha 62, fehér szarvasmarha 60, borjubőr 53, bivalybőr 40 lej különként. Az új bőrárak már életbelétek.

Árak a Zälau-i nagyvásáron.

A zilahi nagyvásáron az állatárak 10—12 százalék emelkedést mutattak. Különösen az ígás ökrök iránt mutatkozott nagy kereslet, ami az előrehaladott évszakkal magyarázható. Ígásökröt páronként 16—22 ezer lejért lehetett vásárolni. Javitott ökréért kilógramonként 16—18 lejt fizettek. Gyengébb minőségű vágómarha ára élsúlyban különként 13—16 lej volt.

Terményárak a Banatban.

A bánási gabonapiacon különösen búza iránt mutatkozik fokozott érdeklődés. Az árak ennek megfelelően emelkedő irányt mutatnak. Az árak a következők: Búza 530, kukorica 390, zab 520, napraforgómag 950, tökmag 1500 lej mázsánként.

Abrosz

Szazesztendős abrosz,
szazesztendős vászon,
patyolat-mintája
szazesztendős álom.

Még szépnyám fonta,
még szépnyám szötte,
benné fáj szépnyám
mosolya és könnye.

Kinn hópehely hullott
s fagyos orkán zengett,
ő szötte álmodozva
a kandalló mellett.

Lobogó, daliás
szépapám a hadban,
ő meg szövögetett
imádságos-halkan.

Abroszt szötte bánatra,
abroszt szötte öröme,
halotti torokra,
vidám esküvőkre.

Közben mesét mondott
a kicsi lányának,
egy szöszeke gyermeknek:
az én dédanyámnak.

A szegény ember tehene

Kisiregen inuen, szemben Nagyireggel, volt egyszer, hol nem volt, volt egy szegény ember. Egy kis kunyhója volt, benne egy rosta volt, de bizony még az a rosta is lyukas volt. Egyebe semmije már a kerek földön, annyija se, mint az ujjamon a körömöm.

A szegény embernek volt három nagy fia, három szálfarós, csudaszép daliá. Eggett a legények kezében a munka, hogyha kazlat raktak, mindenki bámulta.

Hát egyszer az ember igen sóhajtozik, homloka sötét, mint mikor alkonyodik. Megkérdezi tőle egyik dali fia:

— Kedves édes apám, mi bántja? Mi baja? Mondja meg, mért olyan fanesali a képe? Hátha segíthetnének? Mi jutott eszébe?

Lógatja az ember a fejét nagy-busan, aztán csak kiböki égő szomorúan:

— Nagy gond marja szívem forró, erős lánggal: egyszer lakhatnék jól tejes pulizskával.

Hát biz az nagy sor volt. Pulizska még akadt. De már tej sehohse a kerek ég alatt.

A dali legények törik a fejüket: venni kéne bizony egy riskatehenet.

Dolgoznak napestig s a garast, a krajcárt előrelátóan egymás mellé rakják. No, őszsze is gyűlik a krajcár, a garas s az apjuknak adják: ne legyen több panasz.

Megy a szegény ember városi vásárba, de a tehéneknek igen nagy az ára. Bújában az ember csak úgy zöldül, kékül, hogy is menjen haza riskatehén nélkül. Hát ahogy lógatja hosszú orrát szegény, a nevén szólítja egyszercsak egy tehén:

— Hallod-e te ember, engem vásárolj meg s vigyél el magaddal, bizony, nem bánod meg.

De hogy a szavamat szavammal ne vágjam, nem volt nála rútabb tehén a vásárban. A szeme kancsal volt, a szarva kajla volt, előlről, oldalról, mindenkép csunya volt. S mivel igen csúf volt, nem is került sokba s így a szegény ember csak megvásárolta.

Amikor hazaért, a két vénebb legény, nevette, kacagta a csúfságos tehént:

— No, te kancsal béka, te kajla, te rusnya, hogy lehet egy tehén ilyen világ csúfja.

Amde a legkisebb legény megsajnálta, rá is veregetett nyájasan hátára.

— De nagyon szeretlek, kedves kis tehénke.

S jászolhoz kötötte s szénát szórt elébe.

No, leszállt az este holdasan, pirosan, sötétkék árnyékkal, arany-csillagosan. Megy az istállóba a legvénebb legény, hogy majd megfeji a kajla, kancsal tehént. De bizony a tehén rúgott rajta egyet, a nagy kamasz legény majdnem hanyatt esett.

No, megyen megfejni a másodikk legény. De bizony azt is csak megrúgja a tehén.

Megyen a harmadik. No, azt nem rúgta meg. Megfejte ügyesen a kajla tehénét. Hőmpölyög a legény ajkáról az ének, fejés közben dalolt a rusnya tehénnek.

Hát Uram, Teremtőm, segíts meg, ne hagyj el, ahogy a tehénnek dudorász, énekel, a locskában a tej mind aranyná váltott. Hogyha nem hiszitek, megharagszom rátok. Mert táltos tehén volt az a rusnya tehén. Viszi be a tejet örömmel a legény.

Volt nagy esodálkozás, álmélkodtak szörnyen, hej, örült a család ottbenn rettentően. Vége lett örökre a nagy szegénységnek, a fejük a gondtól többé már nem égett. Volt pénz a kamrában, ki tudja, hány zsákkal. S mindennap jóllaktak tejes pulizskával.

Foltos gúnya

A fogason egymás mellé
Került Pisti szép kabátja, —
Prémgalléros, prémbélléses, —
Ámul-bámul, aki látja!
S mellette a kis Matyinak
Toldott, földott felöltöje.
Csúfolódva húzódozik
A szép kabát odébb tőle.

Am a foltos gúnya szólal:
— Sose légy oly dölyfös, lelkem!
Nem irigylen drága voltod, —
De foltomat se szégyellem!
Nem csoda, ha a szövetem
Bizony kopott, bizony vásott, —
Matyi előtt három bátyja
Hordta már ezt a kabátot!
Édesanyjuk drága keze
Öltögette foltjaimat, —

Olykor biz' a deres hajnal
A munkában rája virradt.
Foltjaimat a jó anya
Szeretete, gondossága:
Megszépíti, beragyogja!
Minden foltom kedves, drága!
Emlékszem, hogy öltés közben
Dúdolgatott, — cirógatott!
Neked ilyen kedves emlék,
Prémes kabát, nem adatott!
Megcsináltak, — kijizettek, —
Nincs még semmi érdem benned!
Majd, ha rád is foltot vetnek, —
Anyakezek öltögetnek, —
S téged is hord három gyermek! —
Akkor légy majd büszke, — mert a
Dicsőséget megérdemled!

Lenke néni.

MÁTYÁS KIRÁLY LUSTÁI

Ezelőtt, kereken 500 esztendővel: Kolozsvár egére fényes sugár jó fel! Fényes nap sugára nagy örömet hirdet: kincset kap a magyar, csillogó szép kincset!

Ez a kincs még akkor ici-pici gyermek, árva magyar szívek már is ráfigyelnek, mert e fiú apja: hős Hunyadi János, pogány, török fölött van győzelme, számos!

A fiúcska anyja: Szilágyi Erzsébet; büszke nagyszony, kit honszeretet éget s úgy neveli az ő kicsi Mátyás fiát, ne túrjon lelkében gyöngeséget, hibát!

S Hunyadi Mátyás még csak tizenhét éves, gyermekfeje már is koronával ékes s úgy megállja helyét a királyi várban, lesik a parancsát három-négy országban!

De ő mégse büszke, nem kevély, nem gögös. Lahajlik minden kis kócos gyerekfőhöz; meghallgatja szavát szegénynek, árvának, őhozzája, mintha csak haza-járnának!

Sőt, megé ömaga is kedves népe közel! Nagy gallért kanyarít a dolmánya fölé, kopott a ruhája, fakó a fővege, egy lyukon a szél is befütyürész bele! Így nem ismeri fel senkise a királyt, így tudja meg ő azt, amit tudni kívánt!

Egyszer is mendegél, mint egy vándorlegény. Tarisznyája lapos, a zsebe is szegény; munkát keres éppen, ahol ami akad! Búza-földre kerül, ahol a nép arat.

Leányok, legények igyekvön hajlanak. Dönti a kalászt az aranyló búzamazag; vágják a legények, a lányok felszedik, munka örömevel a lelkük eltelik.

De három legényen a szeme megakad. De lusta e három! Nini! Ez nem arat! A király

meglesi a három daliát, úgy tolják magukat, akár a taligát!

Rájuk köszön, mondván:

— Aggyisten, atyafi! Úgy látom, a kaszán nem tetszik valami?

Szól az egyik legény:

— Nem a kasza a baj! Hanem az, hogy lusta Lapos, Nyurga, Lomha!

— Így hívnak bennünket! — szól a másik legény. — Útáljuk a munkát, meg is vallom, meg én!

Harmadik is bólínt és sóhajt egy nagyot.

— Csak a királynak jó! Lophatja a napot!

— Már az igaz! — mondja vígan Mátyás

„legény“, a király csak henyel s dolgozzék a szegény? Gyerünk el hozzája, tegyünk nála panaszt! Hátha lustálkodni minket is ott maraszt?

Lapos, Nyurga, Lomha hallván e szózatot, tarisznyát ragadnak s aggyisten jónapot! mennek már Mátyással Budára boldogan. Hátha a lustáknak Budán jobb dolga van?

Mátyás a vár alatt őket leülteti s ígéri: értük a szolgát leküldeti, ha majd a „királynál“ kijárja a dolgot!

Azzal Mátyás bemegy s hívja a bolondot:

— Udvari bolondom, jöjj csak, Kalamajka! Segíts ki, mert fülig kerültem a bajba! Öltözz csak azonnal királyi köntösbe s aranyos szobámba azonnal költözz be! Helyettem a király egy napig te leszel, böles eszed valamit hamarost kieszel s elbánhatsz a három lustával, kit hoztam! Várják a híradást odalent biztosan!

Fut már a hírvívó:

— Jöjjetek, jöjjetek! Lapos, Nyurga, Lomha! Azt kérdelem tőletek: akartok-e lenni királynak lustái? Egész nap tétlenül az eget mustrálni?

— Akarunk! Akarunk! — hangzik a felelet s Lomháék egész nap mustrálták az eget, az egyik szundikál, a másik heverész; ez ám a jó dolog, ez bizony nem nehéz!

Délben a „király is (persze, Kalamajka!), bejön a lustákhoz, fuvoláz a hangja:

— Aranyos lustáim! Lapos, Nyurga, Lomha! Úgy-e, jobb dolgok van mostan, mint tavaly? Hát még, ha behozzák a finom ebédet! Akkor lesz igazán gyönyörű az élet!

Nyelkednek Lomháék előre nagyokat, de bizony az ebéd harangszót hagyogat! Korog már a gyomruk, a nyelvük letapad, nem jön az ebédrel mégse a szolgahad!

— Hol van már az ebéd? — sürgetik Lomháék. — Alkonyba hajlik már ott fenn a magas ég!

— Hja! — mondja a király — lusták a szakácsok! Emiatt őket ti meg nem róhatjátok! Éppen ti mondtátok: lustaság, de remek! Nohát, itt énnálam, lusták az emberek! Ti néktek tetszik ez, úgyebár? Remélem?

Lomháék esze csak ott jár az ebéden! Vacsora csillag is feljön már az égre, Lomháék még mindig várnak az ebédre!

Lapos már nyöszörög:

— Kész-e már a leves?

A „király“ leinti:

— Sohse légy oly heves! Amiből leves lesz, gágog még a liba! Lusta a kukta is, de az csak nem hiba?

Éjfél is közeleg, Lapos, Nyurga, Lomha nem szundít, nem alszik!

— No, dehát mi a baj? — kérdezi a király. — Kész van már az étel! — Csak hát még várni kell kicsit az ebédrel, mert akik

behordják, lusták ám a szolgák! No, de csak emiatt őket nem korholják?!

Végre már, mikorra az ég is felhasad, behordja az ételt a „lusta“ szolgahad. Lapos két combot fog, Nyurga egy gerincet, Lomha a többi részt veszi ki, de mindet!

S harapna, nyakalna mindhárom, ha tudna! De még az izom is feszül a nyakukba! Sületlen a túykhús, mint a köszörű-kő!

— Hja! — legyint a király — lusta volt a fűtő! Emiatt megróni őt, úgy-e, nem lehet?! Ki lusta maga is, ne várjon egyebet mástól se, úgyebár? — s a király mosolyog.

Lapos ám felugrik:

— Nincs rendjén a dolog! Bizony én megmondom, királyom, teneked: ne törd meg tovább a lusta embereket!

— Üttes rám vagy hatot! A lustaságomat megbántam, láthatod!

Nyurga szól:

— Hej, Felső! Ha kelmed akarja: oly szorgos leszek én eztán, mint a hangya! De ezt a sok lustát házából dobja ki! Ne tőrje, hogy lusta lehessen valaki!

Kalamajka király vidáman felnevet s küld Mátyás királyért szolgáló embereket.

Bejő Mátyás király királyi díszében s helyet foglal a szép aranyos trónszéken.

Ekkor ismernek rá Lapos, Nyurga, Lomha, rémült ajkaikon sóhajként száll a: jaj! Fürgén borulnak le Mátyás előtt térdre, Mátyás a lustákra megboesátóan néz le.

— No, csak keljete fel! — mondja nekik végül. — A szívem veletek szívesen megbékül, ha eztán mindig szorgalmasok lesztek s a nagy lustaságtól örök búcsút vesztek!

Lapos, Nyurga, Lomha egyszerre fogadja, hogy a lustaságot végleg abbahagyja! A királyi tréfán okultak örökre, nem volt többé panasz a fürgeségökre!

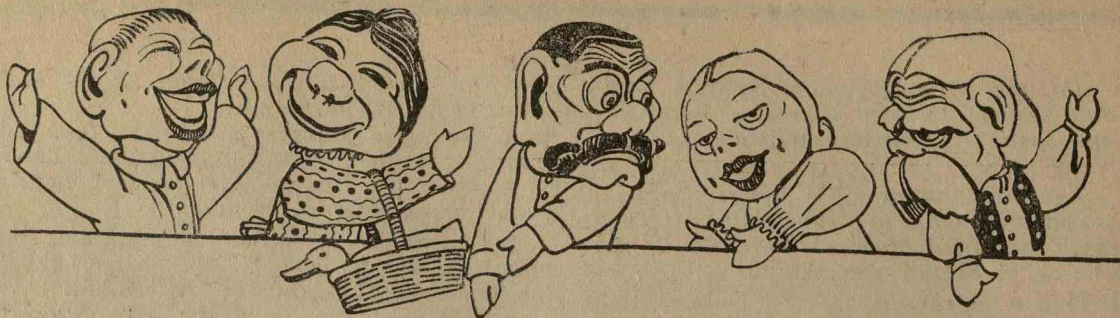
K. Tóth Lenke.

JULISKA TÖRTÉNETE KÉPEKBEN

1. Juliska boldogan játszadozik odahaza. — 2. Változatosság kedvéért a babával és cicával hintázik. — 3. De a cica nem szeret hintázni, minek Juliska adja meg az árát. — 4. Juliska üldözi a padlásra menekülő cicát. — 5. Juliska utána, de a cica ekkor már a kémény mellett húzódott meg. — 6. Juliska a cicát nem találja, a szobájába megy. A cica a csatornán akar lemászni, de a csatorna leszakad alatta. Juliska az ablakhoz siet és ijedten látja a veszedelmet. — 7. A cica a hordó vizébe cuppant s Juliska onnan kimenti. — 8. Az ágyba fekteti. — 9. A megszáradt cicát sé-

tálni viszi. — 10. Juliskát sétaközben egy öreg néni szőlőfürttel kínálja meg. — 11. Az öreg asszony Juliskát magával csalja. — 12. A hiszékeny Juliskát a boszorka az asztal lábához kötözi. — 13. Vége Juliska gondtalan játszadozásainak. A boszorka házat takarítania kell. — 14. Miután azt elvégezte, a libákat őrzi a mezőn. — 15. De egy napon a libák szárnyra keltek. — 16. A libák elvesztése miatt a boszorka Juliskán tölti ki a bosszúját. — 17. Juliska a rengeteg erdőbe menekül, ahol nagyon fél. — 18. A jó tündérek egy szarvast küldenek a segítségére.

A HÓGOMBÓC (BABJATEK KICSINYEKNEK)

Személyek: Pali és Feri kistűk, Icus kislány.

Kellékek: Höember, a báboknál valamennyire nagyobb, vattából, pipával, orral, széndarab-szemmel, kucsmával. Hógombóc, vattából, felfüggesztett hajszálon lóbálható. Kis fazék és fakanál, sötartó.

Pali (balról jön, egész testében reszketve, vattahópihével borítva): Brrrr, brrrr, juj be hideg van odakünn!

Feri jobbról ugyanúgy vattahópihésen reszketve jön): Brrrr, brrrr, juj be hideg van odakünn!

Pali: Ó, én sokkal jobban fázom! Brrrrrr!

Feri: Dehogyan, én jobban tudok fájni! Brrrrrr!

Pali: Na hát versenyezzünk, melyik tud jobban reszketni!

Feri: Versenyezzünk!
Pali és Feri: Brrrrrrrr! (Versenyt reszketnek, egymáshoz is ütődve, egymást túbrrrrr-ogva.)

Pali: Látom, mind a ketten tehetséges fázóművészek vagyunk. Jaj, nekem lefagyott az orrom!

Feri: Az semmi, neked csak egy orrod fagyott le, nekem két fülem!

Pali: Ha lefagyott, akkor nem is érzed! Hadd lássuk, lefagyott-e? (Mecgsavarja a Feri orrát.)

Feri: Jajaj, hagyd, már kiengedett! Hát, hadd látom a te füledet! (Mecgsavarja a Pali füleit.)

Pali: Jajaj, hagyd, éppen most kiengedett a fülem is a fagyásból. Csakhogy nagyon fázom. Ti, gyerekek, tudtok-e fájni? Hadd látom! (A gyerekek reszketnek.) Hadd hallom is!) (A gyerekek brrognak.)

Feri: De mire is való fájni?! Lehet ám azon okosan segíteni, tudjátok-e, hogy hogyan? Hát melegítő tornászással, így ni, csináld te is Pali, meg ti is gyerekek énvelem: karlendítés egy — kettő, egy — kettő! (stb.). Most meg guggolás: egy — kettő, egy — kettő! (stb.).

Pali: Hát ez nagyszerű, egészen fölmelegedtem! Már nem is félek a hótól, jégtől, nézzétek, hogy csúszkálók! (Pár dőcögő lépéssel mintha

nekiszaladna, aztán végigcsúszik a színen.)

Feri: Hát még én hogyan tudok csúszkálni, ide nézzetek! (Ugyanúgy. Csúszkálnak, összeszeütődnek, fölborulnak.)

Pali: Sebaj, most kimegyek a friss hóba, ott van jó hosszú csúszka! (Jobbra el.)

Feri: Gyerekek, ne áruljatok el, kimegyek, csinálók egy hőembert és becsapom Palit! De egy kukkot se szóljatok róla! (El balra.)

Pali (bejön jobbról s csúszkái, pár tornamozgást vezet a gyerekeknek.)

Feri (Hőembert tolvaj maga előtt és mögötte megbújva közeledik Palihoz.)

Pali: Jónapot bácsi... Hát maga kicsoda? Kezicesókolom. Höember (átváltoztatott dörögő hangon): Én vagyok Havadi Hóbort bácsi!

Pali: Kezitesókolom, Hóbort bácsi! (Kezet csókol.)

Höember: Nesze, hoztam neked egy finom enni való csemege gombócot, ha ezt megesszed, többé sohase hülsz meg! (Hógombócot ad neki.)

Pali: Köszönöm szépen! (Elveszi.)

Höember: Na szerrrrvuszt! (Feri visszahúzza.)

Pali: Kezitesókolom! Be furcsa bácsi volt! (Mekgkóstolja a hógombócot.) Jaj be fagylat ize van! De nem elég édes.

Feri (jön balról): Mit kaptál, Pali?

Pali: Itt járt egy bundás öreg bácsi, Hóbort bácsi, egy finom gombócot adott nekem, jaj, csak nagyon hideg! No, neked is adok belőle! Nesze, kapd el! (Odadobja Ferinek.)

Feri (mintha megkóstolná): Nagyon finom, de jaj, milyen hideg! Nesze, edd meg csak te! (Visszadobja. Így tovább kiáltgatják s labdázni vele.)

Icus: Jaj be esacsik vagy-

tok, hogy a gombócot így akarjátok megenni, hiszen azt meg kell előbb főzni!

Pali: No nesze Icus, főzd meg nekünk!

Icus: Akkor várj, hozok egy fazekat (hoz), ebbe tegyük! (Beteszik.) Most a tűzhelyre tegyük! (Félreviszi, de úgy, hogy nagyjában látható.) No most sőt, paprikát, most meg borsot, szegfűszeget hozza, most jól megkeverjük! Készen van már a jó finom gombóc, idegyere Palikám és most tátsd ki a szádat, de jó nagyra!

Pali (odamegy és hátratartja a fejét).

Icus: Nesze, jóétvágyat hozza! (Rájaönti a vizet.)

Pali: Jajajaj! Hiszen ez csak a leve volt, jaj be csíp, jaj be szúr! Jajaj be hideg, jaj be meleg!

Icus (nevet): Edd meg, edd meg Palikám!

Pali: Becsaptal, hát hol a gombóc?

Icus: Megolvadt, mint a fagylat!

Feri (aki eddig nevetésben a fejét a földön hengergette s fojtotta vissza a nevetését): Adj még neki!

Icus: Hohó, a jóbarátunk is kell adni, te kapod a nagyobb porciót! Így ni! (Ráönti a fazékból a többi vizet.)

Feri: Jajaj, jaj be csíp, jaj be szur! Pali te, becsapott bennünket ez a lány, re hagyjuk magunkat! Fogjuk meg!

Pali: Fogjuk meg az ármanys lányt! (Kergetik, Icus, amikor utól-utólérnek, rájuk loccsontja a fazékból a vizet, attól prúszkölnek.)

Icus: Te kezdted a tréfát, Feri, azért kaptad a többet a gombócból! (Nevetve kiszalad.)

Pali: No megállj csak te ármanys lány! Majd megkapod érte az öntözést husvétkor! Megállj! (Kézüket rázzák utána.)

Pali: Elmenekült előlünk, az a szerencséje! Hanem gyerekek, álljunk össze valamennyien, aztán husvétkor majd úgy össze-vissza locsoljuk, hogy csuromvíz lesz az orra meg a füle, mint a kiöntött ürgének! Megígérték? Ott leszték? No ott legyetek majd mindahányan!

Ezelőtt négyszáz esztendővel.

Aki négyszáz esztendővel ezelőtt Erdélyországban átutazott, különös dolgokat láthatott. A lakósok nagyrésze nyugtalan várakozással tekintett a jövő felé. A szászok, magyarok és székelyek gyűlést tartottak Marosvásárhelyen. A gyűlést azért hívták össze, hogy megvitassák az általános helyzetet. Elhatározták, hogy egy bizottságot küldenek ki a királyhoz Budára. A bizottságnak az lett volna a feladata, hogy a király előtt panaszt tegyen az erdélyiek nevében az adó miatt.

Nehéz időköt éltek az akkori emberek. Életük sohasem volt biztonságban. Mióta a törökök a Dunától északra is hódítani kezdtek, az ellenséges csapatok egyre gyakrabban jelentek meg Erdélyben. Ha nem volt kéznél erős hadsereg, a törökök akadálytalanul végigpusztították az országot. Felgyújtották a falvakat, kirabolták a templomokat és elhurcolták a jó erőben lévő férfiakat, asszonyokat és gyermekeket.

A török támadás különösen gyakori lett a mohácsi csata után. Az Úr Jézus Krisztus születésének 1526-ik esztendejében történt, hogy a török császár mintegy 200 ezer katona élén betört Magyarországra. A magyar állam ekkor nagyon rossz helyzetben volt. A királynak senki sem engedelmeskedett. Adót nagyon kevesen fizettek s ami befolyt, az adóbérlők azt is ellopták. Így nem volt miből fenntartani az ország határain lévő várakat. A katonákat nem tudták rendszeresen fizetni. Ezeknek egyrésze hazaszeretetből ugyan tovább is védte volna a várakat, de nem adtak nekik felszerelést sem. Puskaporban, védőeszközökben mindenütt nagy hiány volt. A nagy urak semmit sem törődtek az ország sorsával. Csak sajátmagukra, vagyonuk növelésére gondoltak. Nem jutott eszükbe az, hogy ha az ország elpusztul, ők is el kell pusztuljanak.

Ilyen helyzetben támadták meg a törökök az országot. II. Lajos király a török betörés hírére hadba szólította a lakósokat. Akkor az volt a szokás, hogy elsősorban a főurak és nemesek katonáskodtak. Háború esetén minden nemes birtokának nagysága szerint felfegyverzett egy meghatározott számú sereget és azt saját parancsnoksága alatt vezette a harcba. Amde II. Lajos idejében a nemes urak nem nagyon hallgattak a király szavára. Csak úgy immel-ámmal gyülekeztek a királyi táborba. Végül is mindössze 28 ezer ember gyűlt össze. Ez a sereg vette fel a harcot a mohácsi síkon az óriási török haderővel. Persze a sokszoros túlerő könnyen felülkerekedett és rövid harc után legyűrte a halálraszánt magyarságot. A csatavesztésnél is nagyobb csapás volt azonban az, hogy az ütközet után II. Lajos király is elpusztult.

A király halála után a magyarok két pártra szakadtak. Egyik párt egy osztrák-német uralkodót, Ferdinándot választotta meg királynak. A másik párt pedig ellen-királyt választott Szapolyai János erdélyi vajda személyében.

Az ellen-királyok egymást ki akarták túrni a királyságból. Mindenik azt hangoztatta, hogy ő az igazi király, a másik pedig trón-bitorló. De arra egyiküknek sem volt elég ereje, hogy az országból a másikat egészen kiszorítsa. Ezért csakhamar idegen segítség után néztek. Szapolyai János a törököktől, Ferdinánd pedig a németektől kért és kapott segítséget. Így egyszerre négy és ötféle ellenséges csapat pusztította az országot. Ebből legnagyobb haszna a törököknek volt. A két király veszekedését felhasználva, a török császár egyre nagyobb területet hódított meg magának. Lassankint befészkelte magát a Dunántúlra és az ország déli részére. Szapolyai János király Erdélyt és az ország középső részét tartotta meg; míg Ferdinánd a nyugati és északnyugati részeket uralkodott. A végén Ferdinánd is, Szapolyai is belátta, hogy mialatt ők egymás ellen acsarkodnak, a török egyre jobban megerősödik. Ezért 1538-ban Nagyváradon békét kötöttek egymással. Megegyeztek abban, hogy ha Szapolyainak nem lesz fia, akkor halála után az ő országrészét is Ferdinánd fogja örökölni.

Az erdélyi főuraknak ez nem tetszett. Voltak köztük olyanok, akik jobban szerették volna, ha Erdély egészen különálló életre rendezkedik be. Különösen Majlád István erdélyi vajdának volt ez kedvenc gondolata. Ő ugyanis azt remélte, hogy ha Erdély különálló ország lesz, akkor annak ő lehet az első fejedelme. Ezért néhány főúrral szövetségbe és Erdélyben mozgalmat indított János király ellen. Ugyanakkor bepanaszolta a királyt a török császárnál. Ő volt az, aki a vásárhelyi gyűlést összehívta és a tagokat izgatta János király ellen. János azonban csakhamar meghallotta az erdélyi lázadás híreit és betegsége ellenére személyesen indult Erdélybe. A mozgalomban résztvevő főurak egy részét szépszóval, másokat ijesztéssel lecsillapítva, Erdélyben rendet teremtett. Mindenki meghódolt, a főkolompos Majlád kivételével. Ez behúzta magát Fogaras várába, amely olyan erős volt, hogy elfoglalására János király nem gondolhatott komolyan. Megelégedett tehát a rend helyreállításával és visszatért Budára, hol felesége anyai örömeinek nézett elébe. Nemsokára meg is született kis fia, akit János Zsigmondnak neveztek. Ez a János Zsigmond határozta meg később Erdély további sorsát.

Húsvéti harangszó.

1. Húsvéti szép harangszó,
Édes-szelíden hangzó,
Bár sorsunk mostoha,
Te nem hagysz el soha.
2. Ott állsz te nappal, éjen,
Mindíg a szívbe mélyen,
S ha húsvét közeleg,
Szívünk tőled meleg.
3. Mert halljuk hangod újra,
Zeng csodás Hallelúja!
Szemünk távol tekint,
Otthon vagyunk megint.
4. Érezzük, hisszük szentül:
Falunk harangja csendül
S anyánk házunkba
Megint ma várva vár.
5. Lehet, hogy bús az élet,
De két nap szerteszéled
A gond, gyöttelelem,
Hangod hív szüntelen.
6. S bármerre vagy te messze,
Érzed, anyád könnyezve
Csókol, a könny pereg
És gyerek vagy, gyerek.
7. Nem vagy te számkivetve,
Míg visszacseng szívedbe
Falud harangja még
S a szemed könnyben ég.

Feleki Sándor.

Szerelmi próba.

Irta: Gyallay Domokos.

Az erdélyi fejedelemség virágkorában, Bethlen Gábor idején, Udvarhelyszék királybiróságát Petky Pál dersi főember viselte. Jeles ember volt Petky Pál, tudományát, tisztének helyes betöltését, emberbecsülését, nemzetéhez, hitéhez való ragaszkodását mindenfelé dicsérettel emlegették.

Szerencsés volt az a székely fiú, aki a királybíró udvari szolgálatába bejuthatott. Törvényt, vitézséget, világi forgolódást, nyájas emberséget tanult a szolgálat idején.

Voltak is ott minden székely rendből való ifjak feles számmal. Főemberek, lófők, közsékelyek fiai. Petky Pál váltig hangoztatta, hogy a székelyek — bár vagyon, hivatalviselés, katonai szolgálat szerint idők folyamán három rendre tagozódtak — ősi jogon, származás szerint mindnyájan szabad, nemes emberek s így egyformán megilleti őket a tisztesség.

Nem is tekintett ő egyébre az udvari ifjuk megítélésénél, mint a lelki kiválóságra, szerény, derekas magaviseletre, jó igyekezetre.

Szigorúan megkívánta az ifjaktól, hogy békeségben, szeretetben éljenek egymással s hazatérés után is megőrizték az együtt töltött idő szép emlékeit s a barátságot hűségesen ápolják.

Nem is ment az másképpen: jó rend és szép egyetértés uralkodott a Petky Pál udvarában.

Egyszer azonban nagyon megzavarodott az udvari ifjak atyafiságos élete.

A vármegyéről ugyanis, valahonnan a Mezőség tájékáról, egy Berey Péter nevű fiatal ember került Petky Pál udvarába. Úgy hallzott, Bereynek egyik rokona tanácsolta, hogy bizonyos időt a székely ki-

rálybíró közelében töltsön s annak példájából magának lelki épülést szerezzen.

Mind a királybíró, mind a fiatalok szívesen fogadták az új jelentkezőt.

De csakhamar kiderült, hogy az a bizonyos rokon nagyon jól tudta, miért küldi öccseurát Petky Pál pallérozó életiskolájába. Berey Péterről ugyanis egymásután sültek ki a kellemetlen tulajdonságok. Mindjárt megtelepdése kezdetén tudtára adta a székely ifjaknak, hogy csak hátrább a barátkozással, vele ugyan ne beszéljenek egy kendővégről, mert ő vármegyei donációs, címeres nemes ember, őt holmi székely legények részéről úrfi nevezet és velejáró tiszteletadás illeti meg. Nem is igen társalkodott a többiekkel, annál inkább erőlködött, hogy a Petky-család kegyeibe minél foganatosabban behizelegje magát.

Hiszen ez utóbbi törekedését meg is lehetett érteni! A királybírónak ugyanis szép, felserdült lánya volt, Anikó! Berey Péter könnyen meg tudta magában gondolni, hogy milyen nagy szerencse volna Petky Anikó kezét elnyerni! Minden alkalmat megragadott tehát Anikó környékezésére, templomba kísérte, a veteményes kertben melléje lopózott, virágbokráttákkal, friss gyümölcsökkel s ha alkalom nyílt rá, szerelem énekeivel kedveskedett neki.

A székely fiatalok gúnyosan hunyorgattak össze, amikor Berey a kisasszony körül legyeskedett. Igen jól tudták ugyanis a belső szolgáló nép suttogásaiból, hogy Anikó kisasszony nevetséget üt Berey szerelmi buzgolkodásából. Dicsekedéseit, nagyralátását éppen úgy nem állhatta, mint vörhenyes ábrázatát, horihorgas, kajla természetét. Viszont az is tudott dolog

volt, hogy mint csintalan, játszi természet, örömet ugratja, bolondítja udvarlóját...

A hamis játékot annál könnyebben gyakorolhatta, mert apja ura akkoriban nem volt odahaza. Mint a székelyek vezető, főembere, a fejedelmi udvarban forgolódott, gyűléseken vett részt, hiveinek ügyes-bajos dolgait igazította. Anikó kisasszonnak anyátlan árvaságában öreg dajkjája viselte gondját, ami bizony nem folyt valami nagy szigorúsággal.

Mi fog történni, ha a királybíró hazatér?

A székely fiatalok ezekben a hetekben a maguk fortélyos természete szerint összetanakohtak a dölyfös úrfi ellen. Föl fogják lovalni, hadd álljon mihamarább a királybíró elé nagyralátó számításaival.

Egy este összegyülekeztek közös szobájukban. Berey a szomszéd szobában aludt magánosan. A királybíró távollétében ugyanis rávette a takarító inast, hogy külön úri fekvőhelyet rendezzen be neki.

A mondott este tehát a székelyek halkan kinyitották a két szoba közt levő ajtót s egy hosszú ággal megcsiklandozták az úrfi arcát. Ez fölébredt, erre arra forgott ágyában.

A székelyek a nyitott ajtó mellé gyülekeztek s ravasz beszélgetésbe bocsátkoztak.

— Szép álmokat láthat Berey úrfi! — mondotta egyikük.

— Mi különös oka volna rá? — kérdezte a másik.

— A boldog szerelem! Az Anikó kisasszony szerelme... Érhet ennél nagyobb szerencse valakit Erdélyországban: Petky Anikó kezét s vagyonát elnyerni... Hej, haj, álomnak is szép, hát még valószínűségnek! Berey úrfi pedig el fogja nyerni, mivelhogy már egészen magához hajlította a kisasszony szívét.

— Ugyan, honnan állítod olyan bizonyosan? — kételkedett a harmadik. — Tán maga a kisasszony mondotta neked?

— No, nem éppen a kisasszony... hanem más szavahihető személy. Nem titok ez, már a belső szolgák is, akik ugyancsak ismerik a kisasszony dolgát, széltében beszélnek. A kisasszony halálosan szerelmes Berey úrfiba, de mint szemérmes, félénk hajdon, nem nyilváníthatja feltűnő módon a világ előtt...

— Az is lehet, hogy az apja hazajövetelét várja. Nem akarja magát apja beleegyezése nélkül elkötelezni.

— Arra pedig nem kell már sokáig várnia. Petky uram holnap, holnapután hazakövetkezik.

— Nincs itt semmi kétség! — hangzott el újabb vélemény. — Berey úrfi rövid napon megkéri a kisasszony kezét. Akkor pedig arra ébredünk, hogy nagyurunk mellett Berey úrfit is kisurunk gyanánt kell megsüvegeznünk.

— Bizony, jobb lesz, ha addig is nagyobb tiszteletet és engedelmességet mutatunk iránta, mint eddig tettük! — állapították meg végezetül.

E beszélgetés után Petky Pál pár nap múlva csakugyan hazaérkezett. Berey már másnap délelőtt tisztelkedésre jelentkezett nála a könyvesházban.

Tudták a székelyek, hogy mi a látogatás célja! Összebújtak s nagy kíváncsisággal várták vissza szállásukra a szerencse-próbálót. Jött is az csakhamar, mégpedig ragyogó, győzelmes tekintettel.

— Ugyancsak jó kedve van, mi nagy öröm érte? — kérdezte az egyik székely.

— Majd ebéd után megtudjátok! — felelte büszkén Berey.

— No, né! — csodálkoztak egymásközt a székelyek. — Még elnyeri a kisasszonyt.

Nagy várakozással mentek föl ebédelni a palotára.

Ebéd után a királybíró fölállt s a népes asztaltársaságnak elmondotta, hogy Berey milyen nagy tisztességben részesítette az ő háztáját. Akaratát jelentette ki, hogy kész feleségül venni az ő leányát, Anikót, aminthogy ezt az ő távollétében a leányának is kinyilvánította.

— A kérés teljesítésének nem is volna akadály, — mondotta a királybíró, — azonban mind leányom, mind magam szeretnénk megbizonyosodni, hogy Berey öcsém valóban igaz, áldozatrakész szerelmet táplál-e szívében. Erről pedig úgy győzhet meg minket, ha bizonyos próbát, amit mi eléje szabunk, kész most mindjárt kiállani.

— Minden próbára kész vagyok! — jelentkezett lelkesen Berey. — Ami csak embertől kitelik.

— Mi pedig nem kívánunk lehetetlent! — mondotta a királybíró. Azt kívánjuk, hogy most mindjárt álljon ki hat botütést. Amikor mindahatot panasz és jajszó nélkül elviselte s ezzel bizonyosságot tett érzelmének komolyságáról, akkor én is kinyilatkoztatom beleegyezésemet.

Berey mit is tehetett volna egyebet a nagy fogadkozás után, — kijelentette, hogy kész a hat botütést elszenvedni. Legott mindjárt behozták a derest, Berey ráfeküdt hassal. A királybíró intésére egy markos inas számlálni kezdte rajta az ütéseket. Berey összeszorított fogakkal, jajszó nélkül állta a próbát.

Mikor az ötödik ütés is elesattant Berey úr nadrágján, Petky Pál közbekiáltott:

— Elég! Abbahagyni!

Berey sajtó testtel, de ujjongó lélekkel kelt föl a deresről.

— Köszönöm, hogy nagyuram megelégedett öttel! — hajolt meg a királybíró előtt tisztelettel.

— Dehogy elégedtem meg! — tiltakozott a királybíró. — A hatodikot is meg fogja kapni. Jöjjön el majd érte — negyven esztendő múlva. Addig, persze, a házassági kérését is függőben fogjuk tartani!...

Mindennap közelebb.

*Akár felfelé szállsz,
akár lefelé hullsz, —
az az egy bizonyos:
mindennap közelebb,
közelebb sirodhoz.*

*Talán dísz kell, teher,
talán mindent levetsz,
hogy rohanj... de hova,
ha nem jutsz naponta
közelebb Istenhez.*

Horváth Jenő.

Kik csúfolják ki az ötödik parancsolatot?

Az Isten, aki önmaga képmására és hasonlatosságára teremtette az embert, az emberi élet védelmére hatalmas bástyát emelt, akkor, amikor a sinai hegy égzengésében kőbe vésette Mózzsal az ötödik parancsolatot: „Ne ölj”. Ezt az isteni törvényt, amelyet a zsidók az igazi értelméből kiforgattak, az Úr Jézus visszaállította az eredeti tündöklő tisztaságába. Azt hirdette, hogy az élethez gyilkos kézzel ne nyuljon senki: azt tanította, hogy az emberi életet, mely az Istentől kipattant szikra: óvni, védeni, ápolni kell mind testi, mind lelki nézőpontból. Az élő ember Isten tervének hordozója és földi élet nélkül nem lehet örökélet sem. Az örök életre teremtett lélek csak így érheti el célját, az örök boldogságot.

„Lássátok, hogy egyedül én vagyok s nincs kívülem más Isten, én ölk, én elevenitek” — olvassuk a Szentírásban.

Az ötödik parancs arepirító kicsúfolása az, amit ma a nemzetek különböző jelszavak alatt fűznek. Az Isten adta csodálatos emberi észnek bámulatos találmányait, mind-mind az Isten törvényével szembe állítják. Az ördög lázadása tombol fajok, nemzetek, ember millióinak lelkében, akkor, amikor hajókat temető aknák és torpedók robbanása, falvakat és városokat bombázó repülő száguldása, dolgozó polgárok verejtékéből élő tankok, ágyuk és gépfegyverek pokoli hangja közepette ölik egymást.

De az ötödik parancsot igen gyakran az egyén és család életében is megvetik.

A napi lapokban nap-nap után olvasható rövid öngyilkossági hírek az Isten törvényeinek, de különösen az ötödik parancsnak a semmibevevését jelentik. Nincs az emberi életben olyan helyzet, ami az élet önkényes eldobását igazolhatná. Mi lenne, ha minden ember, akire ránehezedik az élet baja, szomorúsága, a sorscsapás, eldobná magától az életet?

Az egyéni élet ellen irányuló pusztításról beszélnek az alkohol — szesz — fogyasztás megdöbbentő adatai is, amit méreteinél fogva már nem csak öngyilkosságnak, hanem fajpusztításnak is nevezhetnénk.

„Ne ölj!” szól az isteni parancs. Heródes kétezer éves bűne lassan-lassan belopta magát a mai családok életébe. Nap-nap után hány városban, faluban, hány családban ismétlődik meg a betlehemi gyermekgyil-

kosság? Kegyetlen szívű anyák gyilkos kézzel pusztítják el ártatlan gyermekük életét, mert a gyermeket kényelmetlennek, nyügnék, tehernek tekintik. Az anya méhe, amely a jövő élet ringó bölcsője kellene, hogy legyen — az ötödik parancs sutbadobása következtében népek és nemzetek gyászos koporsójává válik.

A nő életében nincs szebb, értékesebb és magasabb isteni ajándék, mint az anyaság. „Az anyaság nem élvezethajhászás, hanem szent kötelességteljesítés, nem könnyelmű játék, hanem fenséges hivatás, melyre Isten hív és segít. Az anya Isten munkatársává szegődik.” Olyan igazat mond a költő:

Tudod mi az anyja? Az élet szövőjel

Tudod mi a gyermek? Az élet jövőjel

Mondd, kié a jövő? Akik harcot nyerne.

Tudod-e kik azok? Anya és a gyermek.

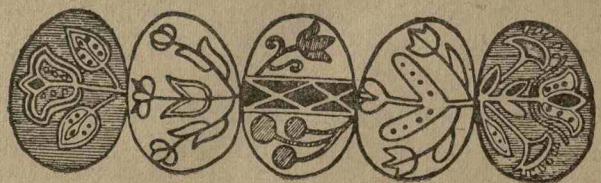
Ezt azonban sokan nem értik meg. Sok városi és falusi nő ezt nem akarja megérteni s ezért az erdélyi bércek között is széltében-hosszában szaporodnak a nagzat-temetők s a szomorú bünhődésről beszélő, korai anyasírok.

Az asszony hordozza karján a szebb jövőt, neveli, ringatja a korhadt világra érkező szép tavaszt: *a krisztusi életet!* Ezek a tavaszt szülő édesanyák azokból kerülnek ki, akik legmélyebbre meritettek az erkölcsei életerő forrásából. Az élővizek ezen örökké buzgó forrása pedig ott fakad a kereszt tövében. A Golgota keresztje mellett...

Bár csak a mai, békéjét vesztett, véres nagybőjt tudatára ébresztené a népeket, nemzeteket, az egyéneket, a családokat s *az erdélyi anyákat* az emberi élet szent értékére s a megértés és átértés nyomán az Isten ötödik parancsa, az Isten elgondolása és akarata szerinti értelemben feltámadna az emberi szivekben és élő valóság lenne az emberi élet kimélete. „Ne ölj!”

Sárpaták.

Völgyi István, plébános.

ÁPRÓSA GOK ÁDOMÁK

A korai husvét magyarázata.

A husvéti ünnep mozgóünnep, mert a Nap és Hold járásával áll összefüggésben. A naptárkészítés szabályai szerint *husvét első napjának a tavaszi napéjegyenlőség után következő első holdtölte utáni első vasárnapra kell esnie*. Az idén a tavaszi napéjegyenlőség március 20-ra esik. Holdtölte március 23-án este félkilencor van és így a következő nap vasárnap lévén, husvét első napja ekkor van. Érdekes, hogy hasonló eset 451 esztendő múlva fog megismétlődni. A legkorábbi husvéti ünnepet 1818-ban ünnepelték, ekkor március 22-ére esett husvét. 1913-ban március 23-án volt husvét első napja.

A hótalp szerepe a hadtörténelemben.

Közöltük lapunkban, hogy a finn-orosz háboruban óriási szerep jutott a hótalpas katonai osztagoknak. Sőt, a nagy tél következtében a hótalpakat a nyugati arcvonalon is használták járőr tevékenységek alkalmával. A hótalpnak katonai célokra való felhasználásával a hadtörténészek ujabban sokat foglalkoznak. Megállapítják, hogy a hótalpnak az elmúlt világháboruban kis jelentősége volt. Voltak ugyan hótalpas osztagok, ezek azonban nem fejtettek ki jelentősebb tevékenységet. A jelenlegi finn-orosz háború azután bebizonyította, hogy a hótalpnak elhatárolóan fontos szerep jut nehéz terepviszonyok között. Példa erre, hogy a sítalpas finn katonaság az orosz csapatok fellett aratott nagy győzelmeit sok esetben a sítalppal felszerelt felderítő és harcászati alakulatoknak köszönhette. Érdekes, hogy a hadtörténelem szerint már 1200-ban szerepelt egy ütközetben a hótalp. Sverre, norvég király harcászati Osló mellett hótalppal voltak felszerelve. Az 1500-as évek közepén is szerepelt a hótalp az északi

népek háborúiban. Egykorú krónikák feljegyzik, hogy a hótalppal felszerelt hírvivők naponként 180 kilométernek megfelelő utat tudtak megtenni. Ezeknek a feljegyzéseknek a hűségében tökéletesen megbízhatunk, mert Nordenskjöld sarkkutató megállapította, hogy egy hótalpas lapp naponta 220 kilométer utat tud megtenni.

A hadtörténelem művelői sokat foglalkoznak Napoleon oroszországi hadjáratának kudarcával. Megállapítják, hogy Napoleon oroszországi hadjáratának sikeres véget ért volna abban az esetben, hogyha a nagy hadvezérnek hótalpas osztagai lettek volna. Napoleon oroszországi kudarcát ugyanis főképpen annak lehet tulajdonítani, hogy a nagy hóban a francia csapatok mozgása teljesen megbénult, mindenféle hírszerzés, felderítés lehetetlenné vált.

Az 1808. évi északi háborúban bebizonyosodott, hogy a hótalpas csapatok a lovassággal is sikeresen veszik fel a versenyt. Fúrge hótalpas katonák egy dragonyos ezredet támadtak meg. A lovak a nagy hóban hamarosan kifáradtak és végül is nagy veszteségek árán a dragonyos ezred el kellett hogy meneküljön a sokkal kisebb számú hótalpas katonaság elől.

Az elmondottak igazolják, hogy a hótalpnak, avagy hólécnek nemcsak a testedzés és torna terén van nagy jelentősége, hanem a nemzetek nagy küzdelmeiben is elhatározó fontosságú jelentőséget nyerhet.

Repülőgép szerencsétlenséget okozott egy sas.

Délaustráliában egy utasszállító repülőgép légszavarjához egy sas ütközött. A hirtelen összeütközés következtében a repülőgép motorjában tűz keletkezett. Az utasszállító gépben levő női kiszolgáló nyugalomra intette a közönséget és figyelmeztette, hogy csatolják fel ejtőernyőiket. A gép vezetője közben nagy lélekjelenléttel szerencsésen földre vezette a gépet és önműködő tűzoltó készülékkel a tüzet eloltotta.

Női ruhák halbórból.

Németországban sikerült a halbórt olyan módon kikészíteni, hogy kitűnően felhasználható női ruhák anyagául. Az új anyagot a lazac hal bőréből készítik. A halbór nagyon szép és tartós ruhaanyagot szolgáltat. Simulékony és vasalás alkalmával nem zsugorodik össze.

Fő a tekintély!

Egy kevély suszter és egy nagyralátó szabó összejöttek egykor egy korcsmában.

— Csináljunk ma egy jó napot! — mondá a szabó.

— Jó volna, barátom, uram! de nálam egy veszett krájcár sincs, — jegyzé meg a suszter.

— Nem tesz semmit, nálam sincs, de azért megtörténhetik, hogy a vendéglős teljesíti a rendelésünket, — mondá ismét a szabó.

— Hogyan? — kérde a suszter nagy szemeket meresztve.

— Szólítsuk egymást nagyságos urnak! — hunyorított ravaszul a szabó.

A szolgálatra kész cseléd.

— Jancsi! — mondá egy ur inasának hazuról elmentében — ha valaki keres, mondd, hogy a kávéházba mentem.

— Igenis, teins uram! — Hátha senki sem keresi, mit mondjak neki? — kérde az inas.

A csavargó szobra. Ugy mint ahogy vannak bizonyos állatfajok, amelyeket soha semmiféle telepítési akció nem tud a nomád-életmódról, a folytonos vándorlásról leszoktatni, úgy vannak egyes emberfajták is, amelyekbe maga az anyatermészet oltotta bele a folytonos csavargás ösztönét. A középkorban vagáns diákoknak, garabonciásoknak hívták őket, ma Amerika a hazájuk, ahol „tramp” néven ismerik őket. Van költőjük, van nemzetközi egyesületük, sőt legújában Glendale városában még szobrot is kaptak. Erről a furesza emberfajtaról közöl érdekes cikket *Tolnai Világlapja* legfrissebb száma.

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetniük kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lej (orvosi tanácsokért 30 lej), könnyebbség okáért bélyegben. A tanácsadás költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csak azokra a levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lej is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre, amelyek közérdekűek, a választ lapunkban adjuk meg.

M. I. Ha a kérdéses szőlőterület közvetlenül csatlakozik az udvarhoz, vagy a házi kerthez és egy félholdnál nem nagyobb, adómentességet élvez. A szőlőterületnek azonban kerítése kell, hogy legyen, mint az udvarnak, vagy kertnek szokott lenni. Hangsúlyozzuk, csakis abban az esetben áll fenn az adómentesség, hogyha a kérdéses szőlőterület az udvarhoz vagy a kerthez csatlakozik.

T. S. D. Timisoara. Első kérdésével forduljon az Erdélyi Gazdasági Együlethez, Cluj-Kolozsvár, Str. Regală 16. szám. A „Gazdatudomány” c. könyv kiadóhivatalunk útján is megrendelhető. Ára egyszerű küldés esetén 80 lej (ez esetben kérjük a pénz előzetes beküldését), míg utánvétellel 97 lej.

G. U. A husvétii ünnep naptári meghatározásáról az apróságok között rövidesen megemlékeztünk. Sajnos, lapunk terjedelme nem engedi meg, hogy részletesen ismertessük a szabályokat, amelyeknek felhasználásával a naptár készül.

K. E. I. Turia. Kérésével forduljon közvetlenül az Erdélyi Magyar Gazdasági Együlethez, Cluj-Kolozsvár, Str. Regală 16. szám.

B. M-né. Sajnos, kérésének nem tudunk eleget tenni, mert az új találmányokat a törvény védi. Kérjük tehát forduljon közvetlenül Folyóvíts Endre feltalálóhoz, az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület címén. Címe: Cluj-Kolozsvár, Str. Regală 16. szám. Bizonyára kedvezően fogja kérésüket elintézni.

G. Z. A tavaszi búza csak akkor szokott jó terméseredményt adni, ha korán elvetik. A kísérletek szerint az ugyanabban az évben történt különböző idejű vetés közül mindig a legkorábbi vetés sikerült legjobban. Sáros, vizes földbe, tehát rosszul elművelt talajba azonban nem szabad tavaszi búzát vetni! Ha a talaj állapota rossz, okosabb dolog a búzát később elvetni.

I. R. A gyümölcsfák metszését már el kellett volna, hogy végezze. Ha azonban a metszéssel még nem készült el, sürgősen fogjon hozzá és lehetőleg a nedvkeringés megindulásának kezdete előtt végezze el. Egyre figyelmeztetjük azonban! Amikor fagy van, nem szabad a fák metszését végezni, mert ennek káros következményei lehetnek. Mézgafolyás, rákos daganatok keletkezhetnek és mindenféle növényi gombabetegség hatolhat be a vágási felületeken. A metszést nagyon éles eszközzel kell végezni. A nagyobb ágak fűrészelésénél különösen kell vigyázni a sebfelület simaságára, sőt be kell a sebeket sebtapaszszal kenni.

APRÓ HIRDETÉSEK

Minden szó 1, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb hirdetés 50 lej. Allást keresők részére 20 szóig 40 lej. — Előfizetőinknek minden szó 3, vastagabb betűvel 6 lej. Az apróhirdetési díj előre fizetendő. Jelíges leveleket csak a portó beküldése esetén továbbítunk. Ugyanígy az érdeklődésre is csak ugyancsak választ, ha a válasz lev. lapot mellékelik, vagy bélyegben küldik be a portóköltséget.

Figyelem! Mielőtt régi eséplőjén tudna, esetleg újat venne, csereüzlet érdekében régi gép leírása mellett közölje elhatározását „Csereüzlet” jelígre a kiadóba.

Vidéken lakó házaspár örök lakást adna egyedülálló urnak, vagy urnónek. Cím: Fodor Albert Odorheiu, Strada Orbán Balázs 136., jud. Odorheiu.

Falun élő nyugdíjas tisztviselő családnál, vagy magános nőnél elhelyezném idegbajos nővéremet díjazás ellenében. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít.

900-as Hoffher Schrantz eséplő minden hozzávalóval vagy kazán nélkül eladó. Hundemer, Misca-Mieske, pl. Marghita, j. Bihor.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért.

K. K. Sanislau (Szaniszló), M. S. Tarcaia (Köröstárkány), B. F. Doboseni (Székelyszáldobos), D. S. Grindeeni (Gerendkeresztur).

ELŐFIZETŐINKHEZ! Tudomására hozzuk előfizetőinknek, hogy megbízottaink a következő megyékben levő hátrálékosokat keresik fel. Kováts Endre Szatmár megyéi, Tóth Imre Bihar megyének nagyszalontai, belényesi és részben központi járásait, Török István Brassó, Fogaraz, Nagykovács és Szeben megyéket, míg Vinczeffy Sándor Csik megyének hátralevő községeit látogatja meg. Felkérjük azon előfizetőinket, akik a fentemlített körzetekben laknak, hogy szíveskedjenek hátrálékaikat, valamint a folyó évi díjat is kifizetni megbízottainknak, szabályszerű nyugta ellenében. Ismételten figyelmeztetjük azon hátrálékosokat, akikhez postautalványon felszólítást küldtünk, hogy szíveskedjenek az ott feltüntetett összeget rövid időn belül megküldeni kiadóhivatalunkhoz, mert ha ez nem történik meg, a lapküldést kénytelenek leszünk részükre megszüntetni.

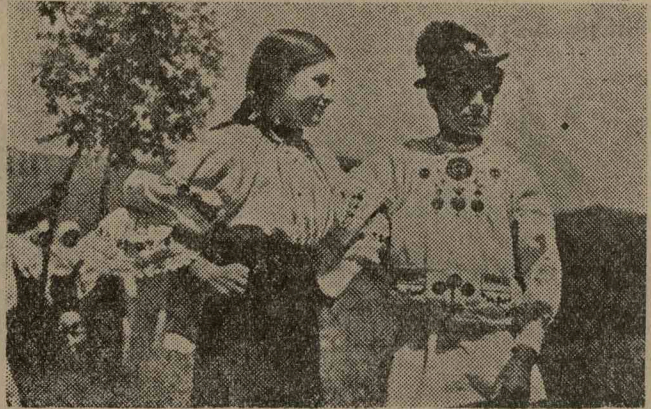
L. B. Timisoara (Temesvár). Raktárunkon a következő virágkertészeti könyv kapható. Petrányi: Virág és diszkertészet. Ára 250 lej és 20 lej portóköltség, a pénz előzetes beküldése mellett. Utánvételes küldés esetén a portó lényegesen magasabb.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: Özv. K. A-né Fegernic (Almásfegyvernek) 155, F. P. Hogia (Hodgya) A naptárt folyó év jan. 4-én és febr. 12-én, tehát már kétszer elküldöttük címére, K. A. I. Turia (Torja) 150, Deja (Désházáról): Sz. M. és M. A. L-é küldjenek be legalább fél évi díjat, hogy a naptárt megküldhessük, Pergul-Mic (Kisperegéről). id. R. I. és ifj. R. I. 150—150, F. I. Rusea-Montana (Ruszkabánya) 150, L. L. Icafalau (Ikafalva) 135, B. J. Sovata (Szováta) 155, Sz. I. Alunis (Magyaró) 150, R. k. P. Palota (Ujpalota) 1350, K. J. Haghig (Hidvég) 150, V. M. Cernatul-de-Jos (Alsócsernáton) 150, H. F. Pui (Pui) 150, Z. J. Vintul-de-Jos (Alvine) 155, P. S. J-é Rimetea (Toroekó) 155, H. F. Vánatori (Vadász) 155, Sz. I. Curteni (Udvarfalva) 150, K. R. Cenas (Mezőcsávás) 150, P. K. Oaia (Székelyvaja) 200, G. I. Ciociaia (Csokaly) 450, B. J. E-é Talisoara) Olasztelek) 150 lej.

Akinek a szomorú lépést meg kellett tennie.

Kedvezőtlen békét aláírni nem kis megpróbáltatást jelent a nemzet vezetői számára. Rity finn miniszterelnök is keserves órákat élhetett át Moszkvában, amikor a békefeltételeket nemzete nevében el kellett fogadnia. Vigasztalása lehet azonban, hogy nemzetének dicsősége, amit a harcok során szerzett, a gyászos békét is a jobb jövő reményével fogja be-aranyozni.

A gyimesi csángók.

Vámszer Géza csikszeredai tanár nagyérdéki cikket irt egy folyóiratba a gyimesi csángókról. Cikkében a mult idökere is kiterjeszkedik s azt is megmagyarázza, hogy a csángók viseletükben miért különböznek székely testvéreiktől. Képünk a fiatalok ünnepi viseletét mutatja.

A kutya, mint igavonó állat.

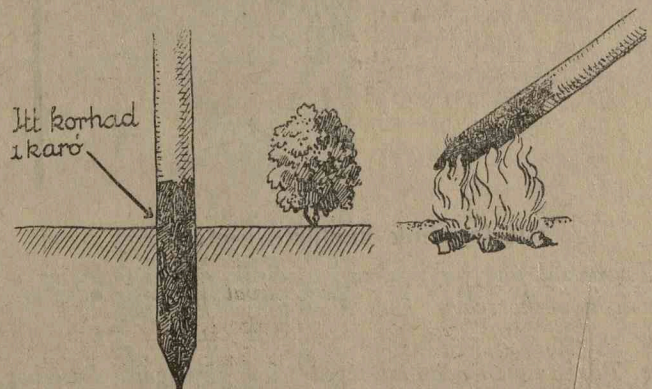
A finn-orosz békekötés után zajló külpolitikai események a figyelmet az északi államok felé terelték. Az északi államok helyzete nemcsak politikai, de gazdasági, társadalmi és a természeti viszonyok tekintetében is lényegesen különbözik az általános európai viszonyoktól. Az északi államok egyik legfontosabb gazdasági tényezőjéről, az iramszarvasról már megemlékeztünk. Mostani számunkban igavonó kutyákat mutatunk be. A kutyák szánakon nehéz terheket nagy gyorsasággal húznak. Így az északi államokban a kutyának is különleges gazdasági jelentősége van.

Hogyan tesszük olesón tartóssá a földbe vert karókat?

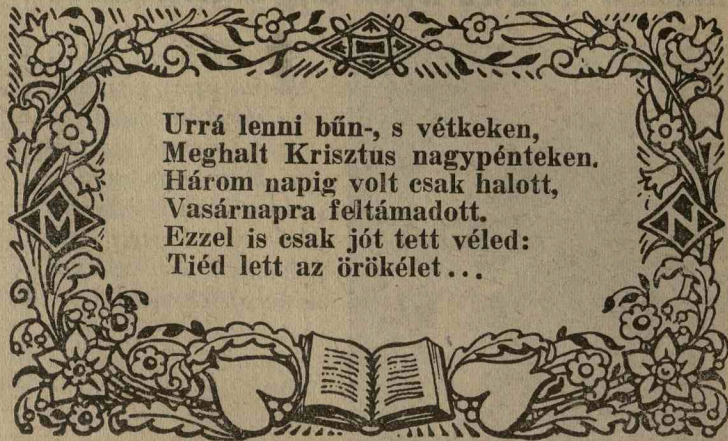
A kertben nagyon sokféle célra használunk karókat. Ma, amikor a karók tartóssá tételére szolgáló anyagok, mint a kátrány, kárbolineum, rézgalic vagy más szerek nagyon drágák, jó tudni, hogy a kertben használt karókat tartóssá tehetjük égetéssel. A karó földbe kerülő végét tűz felett alaposan megégetjük, úgy, hogy kívül a karón szénréteg képződjék. A szén nagyon jól megvédi a karót a korhadástól. Ezzel kapcsolatban még a következőket jegyezzük meg. A karó legjobban mindig ott romlik, ahol

éppen a föld színével érintkezik. Tehát nem a földben levő vége, hanem közvetlenül a föld színén levő része korhad el leghamarább. Ezt jó tudni azért, mert a karó vé-

gének elszenesítését úgy intézzük, hogy a karónak ne csak a hegye, hanem az a része is, amelyik a föld színe fölé ér, elszenesedjék.

A címzés helye:

Urrá lenni bűn-, s vétkeken,
Mehalt Krisztus nagypénteken.
Három napig volt csak halott,
Vasárnapra feltámadott.
Ezzel is csak jót tett véled:
Tiéd lett az örökélet...

Baromfi-eleség báránybélből.

Ilyenkor falun sok bárányt vágnak le. A báránybelet rendszeren eldobják. Pedig a jól kimosott, hideg vízben egy óráig kiáztatott báránybélből jó baromfi eleséget lehet készíteni. A báránybelet husórlógépen áthajtjuk és a -at formában a kevertkészítésnél felhasználjuk. Rendkívül tápláló és egészséges eledel tojóttyukok és csirkék számára.

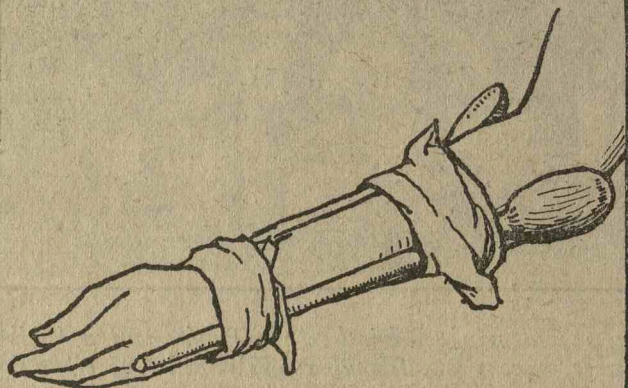
A savanyu káposzta hulladékát adjuk a baromfiaknak!

A savanyu káposztából készített ételek elkészítése alkalmával rendszeren sok káposztahulladék kerül a szemétkbe. Ez mindenképpen kárt jelent, mert a savanyu káposzta rendkívül értékes takarmány a baromfiak számára. Nagymennyiségben tartalmazza a baromfiak számára nélkülözhetetlen vitaminokat, amelyeket a baromfiak télen nem kapnak meg. A savanyu káposztából származó hulladékot tehát ne dobjuk el, hanem etessük fel a baromfiakkal.

A tölgymakk, mint kávépótló szer.

A kávé pótlására fel lehet használni a tölgy- vagy cserefa makkját is. Miután a makkról a külső burkot eltávolítottuk, megpergeljük, mint a kávéét és úgy készítjük el, mint ahogyan a kávéét szokás. A tölgymakk kávéja eléggé ízes, mert a makkban jóillatu olaj is van. Sokan azonban nem szeretik, mert nagyon keserű. Ezen úgy lehet segíteni, hogy pörkölés előtt 2—3 napig, többször váltott vízben kiáztatjuk. A víz a magból a keserű anyagot kivonja. Ilyen módon a tölgy makkból készült kávé sokat veszít keserűségéből. Olyan vidékeken, ahol bőségben terem a makk, érdemes kísérletet tenni a makkból készült kávéval.

Vigyázz magadra!

Mit tegyünk kartörés esetén?

Tavasszal nagyon gyakran történik szerencsétlenség a sáros út következtében. Esés alkalmával könnyen eltörhetik az ember keze vagy lába. Leggyakoribb az alkarcsont törése. Törés esetén azonnal tegyünk a kart rögzítő kötésbe, mint a képről látjuk. Fakanál segítségével nagyon egyszerű módon rögzíteni lehet a csontokat addig, amíg a beteg orvoshoz kerül.

A bor kora.

— Pincér, ez a bor nagyon fiatal még.
— Hisz éppen ez benne a jó. Még nem volt ideje a gazdámnak, hogy megkeresztelje!